

Пољопривредна школа
Бачка Топола

Суботички пут бб.

24300 Бачка Топола

Телефон/факс – школа:

+381 (0)24/711-234

+381 (0)24/715-721

Телефон – рачуноводство:

+381 (0)24/712-050 +381

Телефон/факс – Шк. економија:

+381 (0)24/715-361

e-mail: poljoskola@tippnet.rs

web: www.poljoskola.edu.rs

Матични број регистра: 08207887

ПИБ: 101447175, Обвезник ПДВ-а

Шифра делатности: 80220

Бр. жр. – буџетски: 840-1080660-82

Бр. жр. – закуп: 840-1080666-64

Бр. жр. – депозит: 840-3410760-87

Бр. жр. – ученичка задруга: 840-3417760-39

Бр. жр. – донације: 840-4854760-10

Бр. жр. – школска економија: 840-4855760-17

Бр. жр. – наменски (пољ. газд.): 840-4339760-91

Бр. жр. – боловање: 840-3255760-96

Mezőgazdasági Iskola

Topolya

Szabadkai út sz. n.

24300 Topolya

Telefon/fax – iskola:

+381 (0)24/711-234

+381 (0)24/715-721

Telefon – számvevőszék:

(0)24/712-050

Telefon/fax – Tangazdaság:

+381 (0)24/715-361

e-mail: poljoskola@tippnet.rs

web: www.poljoskola.edu.rs

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

За период
од 2014. до 2018. године

У Бачкој Тополи, јуна 2014. године

САДРЖАЈ

1.	УВОДНИ ДЕО	4
2.	ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	8
3.	НАЗИВ, ВРСТА И ТРАЈАЊЕ СВИХ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА КОЈЕ ШКОЛА ОСТВАРУЈЕ И ЈЕЗИК НА КОМЕ СЕ ОСТВАРУЈЕ ПРОГРАМ	9
4.	ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ И МОДУЛИ ПО ОБРАЗОВНИМ ПРОФИЛИМА И РАЗРЕДИМА	10
4.1.	ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ ПО ОБРАЗОВНИМ ПРОФИЛИМА И РАЗРЕДИМА	10
4.2.	ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ПО ОБРАЗОВНИМ ПРОФИЛИМА И РАЗРЕДИМА	24
5.	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРИНЦИПА, ЦИЉЕВА И ИСХОДА ОБРАЗОВАЊА И СТАНДАРДА ПОСТИГНУЋА У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	27
6.	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОПИСАНИХ НАСТАВНИХ ПЛАНОВА И ПРОГРАМА	30
7.	НАЧИН И ОСТВАРИВАЊЕ ДРУГИХ ОБЛИКА СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВРСТЕ АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	30
8.	ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ, ДОДАТНЕ И ПРИПРЕМНЕ НАСТАВЕ	33
9.	ПРОГРАМИ И АКТИВНОСТИ КОЈИМА СЕ РАЗВИЈАЈУ СПОСОБНОСТИ ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА, КОМУНИКАЦИЈА, ТИМСКИ РАД, САМОИНИЦИЈАТИВА И ПОДСТИЦАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИЧКОГ ДУХА	35
10.	ФАКУЛТАТИВНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ, ЊИХОВИ ПРОГРАМСКИ САДРЖАЈИ И АКТИВНОСТИ КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ	37
11.	ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ	37
12.	ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ	39
13.	ПРОГРАМ КАРИЈЕРНОГ ВОЂЕЊА И САВЕТОВАЊА	41
14.	ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	42
15.	ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА	43
16.	ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА	45

17.	ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ДРУШТВЕНОМ СРЕДИНОМ (ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ)	46
18.	ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ	47
19.	ПРОГРАМ ИЗЛЕТА И ЕКСКУРЗИЈА.....	49
20.	ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ	52
21.	ДРУГИ ПРОГРАМИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ШКОЛУ.....	55

На основу члана 76. Закона о основама система образовања и васпитања (Сл.гл. РС, бр.72/2009, 52/2011 и 55/2013), Школски одбор Пољопривредне школе Бачка Топола, на седници одржаној дана 15.09.2014. године, донео је

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ
ПОЉОПРИВРЕДНЕ ШКОЛЕ
ЗА ПЕРИОД ОД 2014. ДО 2018. ГОДИНЕ.

1. УВОДНИ ДЕО

Уводне напомене

Израда Школског програма Пољопривредне школе реализована је на основу одредби закона, подзаконских прописа и општих аката школе, а у складу са Развојним планом школе и резултатима самовредновања рада школе.

Кратка ретроспектива рада школе

Пољопривредна школа смештена је у Бачкој Тополи, општини на северу Србије, у средњем делу Бачке, између Суботице и Новог Сада. Овде се сусрећу путеви према Сенти, Бечеју, Бачкој Тополи и Сомбору, који повезују подручје Дунава према западу, односно, област Тисе према истоку. Туда пролазе и међународне саобраћајнице (железничка пруга и аутопут), у правцу север-југ, између Будимпеште и Београда. Природне и географске погодности општине Бачка Топола пружају идеалне услове за пољопривреду и прехранбену производњу.

27. маја 1961. године, на 14. седници Народног одбора општине Бачка Топола, Веће произвођача донело је одлуку о отварању школе и основало Пољопривредну школу, пољопривредно-сточарског усмерења, која би образовала средње стручни кадар за потребе тополске привреде. Након испуњавања свих неопходних услова за рад (обезбеђивања школске зграде, пре свега), Пољопривредна школа у Бачкој Тополи почиње са радом 1. септембра 1961. године, носећи име „Петефи Бригада“. Убрзо, школа добија регионални карактер, оснивањем Пољопривредног школског центра, са проширеним спектром деловања.

Од почетка рада школе, образовно-васпитни рад одвијао се на два наставна језика: мађарском и српском (српскохрватском).

Неколико година након оснивања, ученици школе су и даље практичну наставу обављали на пољопривредним добрима у околини („Зобнатица“, „Панонија“ и „Победа“), све док ПД „Панонија“ није, у договору са општином, школи уступило своју економију, која се налази на путу према Бајши, 3,5 км од Бачке Тополе. На овај начин, практична настава почиње неометано да се одвија, према школском плану и програму и то остаје непромењено до данас.

Поред постојећа три смера (биљна производња, сточарство и пољопривредно машинство), јавила се и потреба за образовањем ветеринарских техничара, а потом и прехранбених техничара.

Након увек актуелних реформи, Пољопривредна школа „Петефи Бригада“ поново постаје самостална установа, са смеровима: општи пољопривредни, ветеринарски, руковалац пољопривредне механизације и

прехранбени. Овим смеровима је касније придодато и повртарско-цвећарско усмерење. На предлог Министарства просвете, име школе постаје само „Пољопривредна школа“.

Са мањим или већим променама, током више од пола века постојања, школа је учврстила своје место, како у општини, тако и шире - и континуирано обезбеђује услове за квалитетно образовање и васпитање. Тренутно школује пољопривредне техничаре, ветеринарске техничаре и прехранбене техничаре, на српском и мађарском наставном језику, техничаре хортикултуре на српском наставном језику и пекаре, месаре и руковооце-механичаре пољопривредне технике на мађарском наставном језику.

Делатност школе и подручје рада

Пољопривредна школа спада у ред средњих стручних школа; регистрована је у Привредном суду у Суботици, 2.4.2013., број регистарског улошка: 5-114. Настава се у њој реализује на два језика: српском и мађарском. Ученици стичу трогодишње или четворогодишње образовање.

Основна делатност школе је средње стручно образовање.

Школа образује ученике за следеће подручје рада: пољопривреда, производња и прерада хране.

Основни подаци о школи

Школа је основана актом број: 3599/1-1961 од 27.5.1961. године, Народног одбора Општине Бачка Топола, а верификована последњим решењем Покрајинског секретаријата, 128-022-242/2012-01 од 14.5.2012. и 128-022-205/2013-01 од 5.4.2013. Настава се у школи реализује на два језика: српском и мађарском и одвија се у две смене (преподневној и послеподневној).

Назив организације: Пољопривредна школа

Порески идентификациони број (ПИБ): 101447175

Обвезник ПДВ: да

Матични број: 08207887

Шифра делатности - основна делатност: П – ОБРАЗОВАЊЕ – 85.32– Средње стручно образовање

Назив банке: Управа за трезор

Текући рачуни - буџетски: 840-1080660-82, закуп: 840-1080666-64, депозит: 840-3410760-87, ученичка задруга: 840-3417760-39, донације: 840-4854760-10, школска економија: 840-4855760-17, наменски (пољ. газд.): 840-4339760-91, боловање: 840-3255760-96

Подаци о седишту:

Општина: Бачка Топола, место: Бачка Топола

Поштански број: 24300, улица и број: Суботички пут бб

Број телефона: 024/711-234, број факса: 024/715-721

Е-маил: psdirektor@gmail.com

Веб-адреса: <http://www.poljoskola.edu.rs>

Лице одговорно за тачност и потпуност података: Тибор Тот, директор.

Општа организација рада школе

Образовно – васпитни рад организован је по утврђеном плану и програму, а одвија се у оквиру 30 одељења. Општу организацију и њено деловање поставља директор школе. Поједини организациони послови одвијају се преко руководиоца стручних већа. Стручно руковођење које обухвата заснивање унутрашње организације рада (наставе, осталих облика образовно-васпитног рада, саветодавног рада са ученицима), остварује директор у сарадњи са помоћником директора, секретаром и педагошко – психолошком службом. Настава се изводи у просторијама школе и на школској економији.

Материјално- технички и просторни услови рада

Простор – настава се одвија у 18 учионица, од којих су неке учионице опште намене, кабинети и лабораторије. Поред школске зграде, настава се одвија и у физкултурној сали у непосредној близини школе, као и на спортским теренима испред физкултурне сале. Школа располаже и фитнес-кабинетом, као и са две кухиње, у којима се одвија практична настава. У раду са ученицима користе се сви расположиви ресурси. Школа поседује, поред зборнице, и посебне канцеларије за директора школе, помоћника директора, секретара, рачуноводство, библиотеку и педагошко-психолошку службу школе.

Школска економија, на којој се одвија највећи део практичне наставе, налази се на Бајшанском путу, Удаљена је од центра Бачке Тополе 3 км, а од школе 5 км и повезана је бициклическим стазом. Школска економија задовољава величином, простором и садржајем, тако да омогућава успешну реализацију највећег дела практичне наставе. Практична настава и вежбе се обављају у сточарским објектима (стари и нови свињац, овчарник, штала за тов јунади и за краве музаре, штала за коке носиље, ВО центар), пластеницима, стакленицима, расадницима и њивама, на 111 ха земље. Поред обрадивних површина, поседује и воћњак и виноград. Заступљено је свињарство, говедарство, овчарство, коњарство и пчеларство. Школска економија поседује комплетну и функционалну механизацију за ратарску, повртарску и воћарску производњу, као што поседује и систем за орошавање и противградну заштиту.

Опремљеност – поседујемо више од 50 рачунара (од чега су 3 лап-топа), 15 пројекционих платана и 18 видео пројектора, 3 фотокопир апарата, 6 штампача и 4 ласерска штампача, 2 скенера, 2 дигиталне камере и 2 дигитална фотоапарата, видео надзор у згради школе, школском дворишту и на простору економије, 6 УПС-ева за рачунаре у случају нестанка струје, две интерактивне табле, 8 графоскопа итд.

Финансирање – школа се финансира из општинског буџета, Покрајинског секретаријата за образовање, Министарства просвете, сопствених прихода и донација.

Културне установе – културне установе са којима сарађујемо су најчешће градска библиотека, галерија, биоскоп и позориште, као и локална културно-уметничка друштва и цивилне организације које се баве овим доменом.

Образовне установе – сарађујемо са свим основним и средњим школама са територије наше општине. У протеклих 5 година смо као «новину» увели праксу посете основним школама у периоду април-мај ради промоције смерова и приказа рада школе, који су намењени како ученицима, тако и колегама-наставницима из других школа. Уназад три године, на иницијативу педагошко-психолошке службе, оформљен је и актив стручних сарадника средњих школа на нивоу општине.

Медији – сарађујемо са свим локалним новинама, као и радио и ТВ станицама у општини. Уредно се ажурира сајт школе, као и фејсбук страница.

Кадровска структура и подаци о ученицима

У школи је запослено око 100 радника, од чега чак 60% има VII степен стручне спреме. Шести степен стручне спреме имају наставници практичне наставе, а помоћно и ненаставно особље има ниже степене стручне спреме, са одговарајућим квалификацијама за послове које обављају, што све одговара нормативу запослених према броју ученика (ценус). Око 80% наставника има VII степен стручне спреме и око 60% професора има положен стручни испит, а будући да су ови проценти у сталном порасту и да број запослених варира у зависности од реалних потреба и промена у свакој школској години, детаљни графикони за сваку школску годину се налазе у Годишњем плану рада школе, у делу 2.2.2. – Оцена кадровских услова. Упис ученика се сваке школске године врши у складу са одредбама Закона и сваке школске године се уписује око 150 ученика, од тога око 90 ученика са наставом на мађарском језику и око 60 ученика са наставом на српском језику. Настава се одвија у 30 одељења, која се формирају на основу стручног упутства о формирању одељења и начину финансирања у основним и средњим школама. Ученици су у највећој мери са територија општина Суботица и Бачка Топола, али их такође има и из околних општина, па чак и околине Панчева.

Полазне основе за израду школског програма наше школе су:

- Закон о средњем образовању и васпитању (Сл. гл. РС, бр. 55/2013, члан 10-23)
- Правилник о општим основама школског програма (Сл.гл. РС – Пг. бр. 5/2004)
- Правилник о наставном плану и програму стручних предмета средњег стручног образовања у подручју рада пољопривреда, производња и прерада хране (Сл.гласник РС – Просветни гласник бр.6/2012, 2/2013, 3/2014 и 5/2014)
- Правилник о наставном плану и програму општеобразовних предмета средњег стручног образовања у подручју рада пољопривреда, производња и прерада хране (Сл.гл РС.-просветни гласник бр.6/2012 и 1/2013)
- Правилника о наставном плану и програму, објављеног у „Службеном гласнику РС-Просветни гласник“ бр. 5/90, 3/91, 3/92, 17/93, 2/94, 2/95, 8/95, 23/97, 2/2002, 5/2003, 10/2003, 11/2004, 18/2004, 24/2004, 3/2005, 11/2005, 2/2006, 6/2006, 12/2006, 17/2006, 1/2008, 8/2008, 1/2009, 3/2009, 10/2009, 5/2010, 7/2011 и 17/2013
- Правилник о наставном плану и програму за стицање образовања у трогодишњем и четворогодишњем трајању у стручној школи за подручје рада пољопривреда, производња и прерада хране (сл.гл. РС – Пг. бр. 1/93, 1/94, 1/96, 2/2001, 5/2002, 10/2006, 5/2011, 6/2012, 5/2013, 11/2013 и 14/2013)
- Старут Пољопривредне школе у Бачкој Тополи (број 5471/2013 од 20.12.2013.)
- Правилник о ближим условима у погледу простора, опреме и наставних средстава за остваривање планова и програма образовања за стручне предмете за образовне профиле III и IV степена стручне спреме у стручним школама за подручје рада пољопривреда, производња и прерада хране (Сл.-гл.РС бр-Просветни гласник бр.9/1991).

2. ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Школским програмом ближе се одређује начин на који школа образује и васпитава ученике ради стицања знања, вештина и ставова неопходних за даље образовање и запошљавање, успоставља организациону структуру засновану на тимском раду и одговорности сваког запосленог за остваривање утврђених циљева.

Циљеви образовања и васпитања, па и остваривања Школског програма су:

1. остваривање пуног интелектуалног, емоционалног, социјалног и физичког развоја сваког ученика у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
2. стицање квалитетних знања, вештина и ставова који су свима неопходни за лично остварење и развој, наставак школовања и запослење;
3. развијање језичких, математичких и научних компетенција, као и међупредметних компетенција - дигиталних, учења како се учи, међуљудских и грађанских компетенција и културног изражавања;
4. развој ставралачких способности, креативности, естетске перцепције и укуса;
5. развој способности проналажења, анализирања, примене и саопштавања информација, уз вешто и ефикасно коришћење информационо-комуникационих технологија;
6. оспособљавање за решавање проблема, повезивање и примену знања и вештина у даљем образовању, професионалном раду и свакодневном животу ради унапређења личног живота и економског, социјалног и демократског развоја друштва;
7. развој свести о себи, самоиницијативе, способности самовредновања и изражавања свог мишљења;
8. оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
9. развој и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
10. развој свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине, еколошке етике и заштите животиња;
11. развој способности комуницирања, дијалога, осећања солидарности, квалитетне и ефикасне сарадње са другима и способности за тимски рад и неговање другарства и пријатељства;
12. развијање способности за улогу одговорног грађанина, за живот у демократски уређеном и хуманом друштву заснованом на поштовању људских и грађанских права, права на различитост и бризи за друге, као и основних вредности правде, истине, слободе, поштења и личне одговорности;
13. формирање ставова, уверења и система вредности, развој личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности држави Србији, поштовање и неговање језика, традиције и културе народа коме се припада, националних мањина, и етничких заједница, других народа, развијање мултикултурализма, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
14. развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, толеранције и уважавање различитости;
15. повећање образовног нивоа становништва и развој републике Србије као државе засноване на знању.

3. НАЗИВ, ВРСТА И ТРАЈАЊЕ СВИХ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА КОЈЕ ШКОЛА ОСТВАРУЈЕ И ЈЕЗИК НА КОМЕ СЕ ОСТВАРУЈЕ ПРОГРАМ

Пољопривредна школа је средња стручна школа, у којој се ученици школују на трогодишњим и четворогодишњим образовним профилима (смеровима). Настава се одвија на српском и мађарском наставном језику.

Редовни ученици

Образовни профил	Степен - трајање	Наставни језик
Пољопривредни техничар	4	српски/мађарски
Ветеринарски техничар	4	српски/мађарски
Прехрамбени техничар	4	српски/мађарски
Техничар хортикултуре	4	српски
Цвећар-вртлар	3	мађарски
Месар	3	мађарски
Пекар	3	мађарски
Руковалац-механичар пољопривредне технике	3	мађарски

Ванредни ученици

Образовни профил	Степен - трајање	Наставни језик
Пољопривредни техничар	4	српски/мађарски
Ветеринарски техничар	4	српски/мађарски
Прехрамбени техничар	4	српски/мађарски
Техничар хортикултуре	4	српски/мађарски
Цвећар-вртлар	3	српски/мађарски
Произвођач прехрамбених производа	3	српски/мађарски
Месар	3	српски/мађарски
Пекар	3	српски/мађарски
Руковалац-механичар пољопривредне технике	3	српски/мађарски

4. ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ И МОДУЛИ ПО ОБРАЗОВНИМ ПРОФИЛИМА И РАЗРЕДИМА

4.1. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ ПО ОБРАЗОВНИМ ПРОФИЛИМА И РАЗРЕДИМА

Пољопривредни техничар

ПРВИ РАЗРЕД		недељно			годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		22	2	0	704	64	0	0
1.	Матерњи језик и књижевност ¹	3			96			
2.	Српски језик као нематерњи језик ²	2			64			
3.	Страни језик ³	2			64			
4.	Физичко васпитање	2			64			
5.	Математика	2			64			
6.	Рачунарство и информатика		2			64		
7.	Историја	2			64			
8.	Екологија и заштита животне средине	1			32			
9.	Латински језик	1			32			
10.	Физика	2			64			
11.	Географија	2			64			
12.	Биологија	2			64			
13.	Хемија	3			96			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		7	0	0	224	0	0	150
14.	Педологија и агрохемија - теорија	3			96			
	Педологија и агрохемија – блок							18
15.	Заштита биља - теорија	2			64			
	Заштита биља – блок							24
16.	Пољопривредна техника - теорија	2			64			
	Пољопривредна техника – блок							18
17.	Професионална пракса							90

ДРУГИ РАЗРЕД		недељно			годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		11	0	0	352	0	0	0
1.	Матерњи језик и књижевност ⁴	3			96			
2.	Српски језик као нематерњи језик ⁵	2			64			
3.	Страни језик ⁶	2			64			
4.	Физичко васпитање	2			64			
5.	Математика	2			64			

¹ Српски језик и књижевност или мађарски језик и књижевност (у зависности од наставног језика).

² Само у одељењима која се школују на мађарском наставном језику.

³ Енглески језик или немачки језик (ученици се опредељују на почетку првог разреда).

⁴ Српски језик и књижевност или мађарски језик и књижевност (у зависности од наставног језика).

⁵ Само у одељењима која се школују на мађарском наставном језику.

⁶ Енглески језик или немачки језик (ученици се опредељују на почетку првог разреда).

6.	Хемија	2			64			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		7	6	5	224	192	160	150
7.	Заштита биља – вежбе		2			64		
	Заштита биља – блок							15
8.	Пољопривредна техника - теорија	2			64			
	Пољопривредна техника – вежбе		2			64		
	Пољопр. техника – обука вожње трактора – 1. група			5			160	
	Пољопр. техника – обука вожње трактора – 2. група			14			448	
	Пољопр. техника – обука вожње трактора – 3. група			6			192	
9.	Биљна производња 1 - теорија	5			160			
	Биљна производња 1 – вежбе		2			64		
	Биљна производња 1 – практична настава			4			128	
	Биљна производња 1 – блок							45
10.	Професионална пракса							90

ТРЕЋИ РАЗРЕД		недељно			годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		11	0	0	352	0	0	0
1.	Матерњи језик и књижевност ⁷	3			96			
2.	Српски језик као нематерњи језик ⁸	2			64			
3.	Страни језик ⁹	2			64			
4.	Физичко васпитање	2			64			
5.	Математика	2			64			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		9	6	5	288	192	160	150
6.	Заштита биља – вежбе		2			64		
	Заштита биља – блок							15
7.	Пољопривредна техника - теорија	2			64			
	Пољопривредна техника – вежбе		2			64		
8.	Биљна производња 2 - теорија	5			160			
	Биљна производња 2 – вежбе		2			64		
	Биљна производња 2 – практична настава			4			128	
	Биљна производња 2 – блок							45
9.	Наводњавање	2			64			
10.	Професионална пракса							90

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД		недељно			годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		11	0	0	352	0	0	0
1.	Матерњи језик и књижевност ¹⁰	3			96			
2.	Српски језик као нематерњи језик ¹¹	2			64			
3.	Страни језик ¹²	2			64			
4.	Физичко васпитање	2			64			

⁷ Српски језик и књижевност или мађарски језик и књижевност (у зависности од наставног језика).

⁸ Само у одељењима која се школују на мађарском наставном језику.

⁹ Енглески језик или немачки језик (ученици се опредељују на почетку првог разреда).

¹⁰ Српски језик и књижевност или мађарски језик и књижевност (у зависности од наставног језика).

¹¹ Само у одељењима која се школују на мађарском наставном језику.

¹² Енглески језик или немачки језик (ученици се опредељују на почетку првог разреда).

5.	Математика	2			64			
6.	Социологија са правима грађана	2			64			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		7	6	5	224	192	160	150
7.	Пољопривредна техника - теорија	2			64			
	Пољопривредна техника – вежбе		2			64		
8.	Сточарска производња - теорија	5			160			
	Сточарска производња - вежбе		2			64		
	Сточарска производња – практична настава			5			160	
	Сточарска производња - блок							60
9.	Предузетништво		2			64		

Ветеринарски техничар

ПРВИ РАЗРЕД		недељно			годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		22	2	0	640	64	0	0
1.	Матерњи језик и књижевност ¹³	3			96			
2.	Српски језик као нематерњи језик ¹⁴	2			64			
3.	Страни језик ¹⁵	2			64			
4.	Физичко васпитање	2			64			
5.	Математика	2			64			
6.	Рачунарство и информатика		2			64		
7.	Историја	2			64			
8.	Латински језик	1			32			
9.	Физика	2			64			
10.	Географија	2			64			
11.	Биологија	2			64			
12.	Хемија	2			64			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		5	4	0	160	128	0	150
13.	Анатомија и физиологија - теорија	3			96			
	Анатомија и физиологија - вежбе		2			64		
	Анатомија и физиологија - блок							30
14.	Сточарство са исхраном - теорија	2			64			
	Сточарство са исхраном - вежбе		2			64		
	Сточарство са исхраном - блок							30
15.	Професионална пракса							90

ДРУГИ РАЗРЕД	недељно	годишње
--------------	---------	---------

¹³ Српски језик и књижевност или мађарски језик и књижевност (у зависности од наставног језика).

¹⁴ Само у одељењима која се школују на мађарском наставном језику.

¹⁵ Енглески језик или немачки језик (ученици се опредељују на почетку првог разреда).

		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		13	0	0	416	0	0	0
1.	Матерњи језик и књижевност ¹⁶	3			96			
2.	Српски језик као нематерњи језик ¹⁷	2			64			
3.	Страни језик ¹⁸	2			64			
4.	Физичко васпитање	2			64			
5.	Математика	2			64			
6.	Биологија	1			32			
7.	Хемија	3			96			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		8	4	4	256	128	128	150
8.	Фармакологија - теорија	2			64			
	Фармакологија - вежбе		2			64		
	Фармакологија – практична настава			2			64	
	Фармакологија - блок							20
9.	Патологија - теорија	2			64			
	Патологија - блок							10
10.	Хигијена и нега животиња - теорија	2			64			
	Хигијена и нега животиња - вежбе		1			32		
	Хигијена и нега животиња – практична настава			2			64	
	Хигијена и нега животиња - блок							20
11.	Епизоотиологија - теорија	2			64			
	Епизоотиологија - вежбе		2			64		
	Епизоотиологија - блок							10
12.	Професионална пракса							90

ТРЕЋИ РАЗРЕД		недељно			годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		13	0	0	416	0	0	0
1.	Матерњи језик и књижевност ¹⁹	3			96			
2.	Српски језик као нематерњи језик ²⁰	2			64			
3.	Страни језик ²¹	2			64			
4.	Физичко васпитање	2			64			
5.	Математика	2			64			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		8	4	4	256	128	128	150
6.	Породиљство - теорија	2			64			
	Породиљство - вежбе		2			64		
	Породиљство – практична настава			2			64	
7.	Болести животиња - теорија	4			128			
	Болести животиња - вежбе		4			128		

¹⁶ Српски језик и књижевност или мађарски језик и књижевност (у зависности од наставног језика).

¹⁷ Само у одељењима која се школују на мађарском наставном језику.

¹⁸ Енглески језик или немачки језик (ученици се опредељују на почетку првог разреда).

¹⁹ Српски језик и књижевност или мађарски језик и књижевност (у зависности од наставног језика).

²⁰ Само у одељењима која се школују на мађарском наставном језику.

²¹ Енглески језик или немачки језик (ученици се опредељују на почетку првог разреда).

	Болести животиња – практична настава			5			160	
	Болести животиња - блок							60
8.	Професионална пракса							90

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД		недељно			годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		13	0	0	416	0	0	0
1.	Матерњи језик и књижевност ²²	3			96			
2.	Српски језик као нематерњи језик ²³	2			64			
3.	Страни језик ²⁴	2			64			
4.	Физичко васпитање	2			64			
5.	Математика	2			64			
6.	Социологија са правима грађана	2			64			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		8	4	4	256	128	128	150
7.	Болести животиња - теорија	3			96			
	Болести животиња - вежбе		2			64		
	Болести животиња – практична настава			3			96	
	Болести животиња - блок							30
8.	Основи хирургије - теорија	2			64			
	Основи хирургије - вежбе		3			96		
	Основи хирургије – практична настава			3			96	
	Основи хирургије - блок							30
9.	Предузетништво		2			64		

Прехрамбени техничар

ПРВИ РАЗРЕД		недељно			годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		15	2	0	555	74	0	0
1.	Матерњи језик и књижевност ²⁵	3			111			
2.	Српски језик као нематерњи језик ²⁶	2			74			
3.	Страни језик ²⁷	2			74			
4.	Физичко васпитање	2			74			
5.	Математика	3			111			
6.	Рачунарство и информатика		2			74		
7.	Историја	2			74			
8.	Екологија и заштита животне средине	1			37			
9.	Географија	2			74			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		6	8	0	222	296	0	0

²² Српски језик и књижевност или мађарски језик и књижевност (у зависности од наставног језика).

²³ Само у одељењима која се школују на мађарском наставном језику.

²⁴ Енглески језик или немачки језик (ученици се опредељују на почетку првог разреда).

²⁵ Српски језик и књижевност или мађарски језик и књижевност (у зависности од наставног језика).

²⁶ Само у одељењима која се школују на мађарском наставном језику.

²⁷ Енглески језик или немачки језик (ученици се опредељују на почетку првог разреда).

10.	Исхрана људи	1			37			
11.	Технике рада у лабораторији		6			222		
12.	Физика	2			74			
13.	Хемија - теорија	3			111			
	Хемија - вежбе		2			74		

ДРУГИ РАЗРЕД		недељно			годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		10	0	0	350	0	0	0
1.	Матерњи језик и књижевност ²⁸	3			105			
2.	Српски језик као нематерњи језик ²⁹	2			70			
3.	Страни језик ³⁰	2			70			
4.	Физичко васпитање	2			70			
5.	Математика	3			105			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		11	8	0	385	280	0	60
6.	Физика	2			70			
7.	Хемија - теорија	3			105			
	Хемија - вежбе		2			70		
8.	Аналитичка хемија - теорија	1			35			
	Аналитичка хемија - вежбе		2			70		
9.	Прехрамбена технологија - теорија	2			70			
	Прехрамбена технологија - вежбе		2			70		
	Прехрамбена технологија - блок							60
10.	Технолошке операција - теорија	3			105			
	Технолошке операције - вежбе		2			70		

ТРЕЋИ РАЗРЕД		недељно			годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		10	0	0	350	0	0	0
1.	Матерњи језик и књижевност ³¹	3			105			
2.	Српски језик као нематерњи језик ³²	2			70			
3.	Страни језик ³³	2			70			
4.	Физичко васпитање	2			70			
5.	Математика	3			105			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		11	8	0	385	280	0	60
6.	Технолошке операција - теорија	3			105			
	Технолошке операције - вежбе		2			70		
7.	Ензимологија	1			35			
8.	Физичка хемија - теорија	2			70			

²⁸ Српски језик и књижевност или мађарски језик и књижевност (у зависности од наставног језика).

²⁹ Само у одељењима која се школују на мађарском наставном језику.

³⁰ Енглески језик или немачки језик (ученици се опредељују на почетку првог разреда).

³¹ Српски језик и књижевност или мађарски језик и књижевност (у зависности од наставног језика).

³² Само у одељењима која се школују на мађарском наставном језику.

³³ Енглески језик или немачки језик (ученици се опредељују на почетку првог разреда).

	Физичка хемија - вежбе		2			70		
8.	Микробиологија - теорија	2			70			
	Микробиологија - вежбе		2			70		
9.	Изборна технологија 1 - теорија	2			70			
	Изборна технологија 1 - вежбе		3			105		
	Изборна технологија - блок							60

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД		недељно			годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		10	0	0	350	0	0	0
1.	Матерњи језик и књижевност ³⁴	3			96			
2.	Српски језик као нематерњи језик ³⁵	2			64			
3.	Страни језик ³⁶	2			64			
4.	Физичко васпитање	2			64			
5.	Математика	3			96			
6.	Социологија са правима грађана	2			64			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		11	8	0	385	280	0	60
7.	Изборна технологија 1 - теорија	4			128			
	Изборна технологија 1 - вежбе		6			192		
	Изборна технологија 1 - блок							60
8.	Контрола квалитета у прехранб. индустрији - теорија	2			64			
	Контрола квалитета у прехранб. индустрији - вежбе		3			96		
9.	Предузетништво		2			64		

Техничар хортикултуре

ПРВИ РАЗРЕД		недељно			годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		21	2	0	735	70	0	0
1.	Српски језик и књижевност	3			105			
2.	Страни језик ³⁷	2			70			
3.	Физичко васпитање	2			70			
4.	Математика	3			105			
5.	Рачунарство и информатика		2			70		
6.	Историја	2			70			
7.	Музичка уметност	1			35			
8.	Географија	2			70			
9.	Физика	2			70			
10.	Хемија	2			70			

³⁴ Српски језик и књижевност или мађарски језик и књижевност (у зависности од наставног језика).

³⁵ Само у одељењима која се школују на мађарском наставном језику.

³⁶ Енглески језик или немачки језик (ученици се опредељују на почетку првог разреда).

³⁷ Енглески језик или немачки језик (ученици се опредељују на почетку првог разреда).

11.	Биологија	2			70			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		6	0	0	210	0	0	0
12.	Латински језик	2			70			
13.	Агрохемија са физиологијом биља	2			70			
14.	Педологија	2			70			
15.	Практична настава							60

ДРУГИ РАЗРЕД		недељно			годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		19	0	0	665	0	0	0
1.	Српски језик и књижевност	3			105			
2.	Страни језик ³⁸	2			70			
3.	Физичко васпитање	2			70			
4.	Математика	3			105			
5.	Историја	2			70			
6.	Ликовна култура	1			35			
7.	Географија	2			70			
8.	Физика	2			70			
9.	Хемија	2			70			
10.	Биологија	2			70			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		4	7	0	140	245	0	60
11.	Цвећарство - теорија	2			70			
	Цвећарство - вежбе		1			35		
12.	Декоративна дендрологија	2			70			
13.	Практична настава		6			210		
	Практична настава - блок							60

ТРЕЋИ РАЗРЕД		недељно			годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		13	0	0	455	0	0	0
1.	Српски језик и књижевност	3			105			
2.	Страни језик ³⁹	2			70			
3.	Физичко васпитање	2			70			
4.	Социологија	2			70			
5.	Хемија	2			70			
6.	Биологија	2			70			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		9	8	0	315	288	0	60
7.	Цвећарство – теорија	2			70			
	Цвећарство - вежбе		1			35		
8.	Декоративна дендрологија	2			70			
9.	Паркарство	2			70			
10.	Повртарство	1			35			

³⁸ Енглески језик или немачки језик (ученици се опредељују на почетку првог разреда).³⁹ Енглески језик или немачки језик (ученици се опредељују на почетку првог разреда).

11.	Биодекорација - теорија	1			35			
	Биодекорација - вежбе		2			70		
13.	Заштита биља	1			35			
14.	Практична настава		5			175		
	Практична настава - блок							60

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД		недељно			годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		12	0	0	384	0	0	0
1.	Српски језик и књижевност	3			96			
2.	Страни језик ⁴⁰	2			64			
3.	Физичко васпитање	2			64			
4.	Устав и права грађана	2			64			
5.	Хемија	2			70			
6.	Филозофија	2			64			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		9	9	0	288	288	0	60
7.	Цвећарство – теорија	2			64			
	Цвећарство - вежбе		1			32		
8.	Лековито и зачинско биље - теорија	2			64			
	Лековито и зачинско биље - вежбе		1			32		
9.	Повртарство	2			64			
10.	Биодекорација - теорија	1			32			
	Биодекорација - вежбе		2			64		
11.	Организација са менаџментом	2			64			
12.	Практична настава		5			160		
	Практична настава - блок							60

Цвећар – вртлар

ПРВИ РАЗРЕД		недељно			годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		20	2	0	700	70	0	0
1.	Мађарски језик и књижевност	3			105			
2.	Српски као нематерњи језик	2			70			
3.	Страни језик ⁴¹	2			70			
4.	Физичко васпитање	2			70			
5.	Математика	3			105			
6.	Рачунарство и информатика		2			70		
7.	Историја	3			105			
8.	Музичка уметност	1			35			
9.	Географија	2			70			
10.	Физика	2			70			

⁴⁰ Енглески језик или немачки језик (ученици се опредељују на почетку првог разреда).⁴¹ Енглески језик или немачки језик (ученици се опредељују на почетку првог разреда).

11.	Хемија	2			70			
12.	Ботаника	1			35			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		3	6	0	105	210	0	60
13.	Цвећарство	3			105			
14.	Практична настава		6			210		
	Практична настава - блок							60

ДРУГИ РАЗРЕД		недељно			годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		10	0	0	350	0	0	0
1.	Мађарски језик и књижевност	2			70			
2.	Српски као нематерњи језик	2			70			
3.	Страни језик ⁴²	2			70			
4.	Физичко васпитање	2			70			
5.	Математика	2			70			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		11	11	0	385	385	0	60
6.	Цвећарство	3			105			
7.	Дендрологија са расадничарством	2			70			
8.	Пољопривредна техника	2			70			
9.	Подизање и нега зелених површина	2			70			
10.	Повртарство	2			70			
11.	Практична настава		11			385		
	Практична настава - блок							60

ТРЕЋИ РАЗРЕД		недељно			годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		9	0	0	312	0	0	0
1.	Мађарски језик и књижевност	2			70			
2.	Српски као нематерњи језик	2			70			
3.	Страни језик ⁴³	2			70			
4.	Физичко васпитање	2			70			
5.	Устав и права грађана	1			32			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		11	12	0	352	384	0	60
6.	Цвећарство	3			96			
7.	Дендрологија са расадничарством	2			64			
8.	Лековито и зачинско биље	2			64			
9.	Заштита биља	2			64			
10.	Организација производње и продаје	2			64			
11.	Практична настава		12			384		
	Практична настава - блок							60

Руковалац – механичар пољопривредне технике

⁴² Енглески језик или немачки језик (ученици се опредељују на почетку првог разреда).

⁴³ Енглески језик или немачки језик (ученици се опредељују на почетку првог разреда).

ПРВИ РАЗРЕД		недељно			годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		22	2	0	704	64	0	0
1.	Мађарски језик и књижевност	3			96			
2.	Српски као нематерњи језик	2			64			
3.	Страни језик ⁴⁴	2			64			
4.	Физичко васпитање	2			64			
5.	Математика	2			64			
6.	Рачунарство и информатика		2			64		
7.	Историја	2			64			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		12	3	3	384	96	96	150
8.	Физика	2			64			
9.	Основи пољопривредне технике - теорија	2			64			
	Основи пољопривредне технике - вежбе		1			32		
10.	Мотори и трактори - теорија	2			64			
	Мотори и трактори - вежбе		2			64		
	Мотори и трактори - блок							30
11.	Пољопривредне машине - теорија	3			96			
	Пољопривредне машине – практична настава			3			96	
	Пољопривредне машине - блок							30
12.	Основи пољопривредне производње	3			96			
13.	Професионална пракса							90

ДРУГИ РАЗРЕД		недељно			годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		8	0	0	256	0	0	0
1.	Мађарски језик и књижевност	2			64			
2.	Српски као нематерњи језик	2			64			
3.	Страни језик ⁴⁵	2			64			
4.	Физичко васпитање	2			64			
5.	Математика	2			64			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		12	3	3	384	96	96	150
6.	Мотори и трактори - теорија	2			64			
7.	Мотори и трактори – практична настава			4			128	
	Мотори и трактори – обука вожње трактора		20			640		
8.	Пољопривредне машине - теорија	2			64			
	Пољопривредне машине - вежбе		1			32		
	Пољопривредне машине – практична настава			2			64	
9.	Основи пољопривредне производње - теорија	2			64			
	Основи пољопривредне производње - вежбе		1			32		
	Основи пољопривредне производње - блок							30
10.	Оправка и одржавање пољоп. технике - теорија	2			64			

⁴⁴ Енглески језик или немачки језик (ученици се опредељују на почетку првог разреда).

⁴⁵ Енглески језик или немачки језик (ученици се опредељују на почетку првог разреда).

	Оправка и одржавање пољоп. технике - вежбе		1			32	
	Оправка и одржавање пољоп. технике – практ. наст.			4			128
11.	Професионална пракса						90

ТРЕЋИ РАЗРЕД		недељно			годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		11	0	0	288	0	0	0
1.	Мађарски језик и књижевност	2			64			
2.	Српски као нематерњи језик	2			64			
3.	Страни језик ⁴⁶	1			32			
4.	Физичко васпитање	2			64			
5.	Математика	1			32			
6.	Географија	1			32			
7.	Екологија и заштита животне средине	1			32			
8.	Устав и права грађана	1			32			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		8	4	10	256	128	320	150
9.	Основи пољопривредне производње - теорија	2			64			
	Основи пољопривредне производње - вежбе		1			32		
10.	Оправка и одржавање пољопривредне технике – практична настава			7			224	
11.	Експлоатација пољопривредних машина - теорија	2			64			
	Експлоатација пољопривредних машина - вежбе		1			32		
	Експлоатација пољопривредних машина – практична настава			6			192	
	Експлоатација пољопривредних машина - блок							60
12.	Предузетништво		2			64		

Пекар

ПРВИ РАЗРЕД		недељно			годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		11	2	0	385	70	0	0
1.	Мађарски језик и књижевност	3			105			
2.	Српски као нематерњи језик	2			70			
3.	Страни језик ⁴⁷	2			70			
4.	Физичко васпитање	2			70			
5.	Математика	2			70			
6.	Рачунарство и информатика		2			70		
7.	Историја	2			70			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		9	3	6	315	105	210	60
8.	Физика	2			70			
9.	Хемија	2			70			

⁴⁶ Енглески језик или немачки језик (ученици се одређују на почетку првог разреда).⁴⁷ Енглески језик или немачки језик (ученици се одређују на почетку првог разреда).

10.	Исхрана људи	1			35			
11.	Операције и мерења у пекарству - теорија	2			70			
	Операције и мерења у пекарству - вежбе		1			35		
12.	Сировине у пекарству - теорија	2			70			
	Сировине у пекарству - вежбе		2			70		
	Сировине у пекарству – практична настава			6			210	
	Сировине у пекарству - блок							60

ДРУГИ РАЗРЕД		недељно			годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		8	0	0	272	0	0	0
1.	Мађарски језик и књижевност	2			68			
2.	Српски као нематерњи језик	2			68			
3.	Страни језик ⁴⁸	2			68			
4.	Физичко васпитање	2			68			
5.	Математика	2			68			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		7	1	14	238	34	476	90
6.	Производња хлеба - теорија	3			102			
	Производња хлеба – практична настава			14			476	
	Производња хлеба - блок							90
7.	Здравствена безбедност хране - теорија	2			68			
	Здравствена безбедност хране - вежбе		1			34		
8.	Објекти и опрема у пекарству	2			68			

ТРЕЋИ РАЗРЕД		недељно			годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		9	0	0	270	0	0	0
1.	Мађарски језик и књижевност	2			60			
2.	Српски као нематерњи језик	2			60			
3.	Страни језик ⁴⁹	1			30			
4.	Физичко васпитање	2			60			
5.	Математика	1			30			
6.	Географија	1			30			
7.	Екологија и заштита животне средине	1			30			
8.	Социологија са правима грађана	1			30			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		5	2	14	150	60	420	120
9.	Производња пецива, колача и тестенина - теорија	3			90			
	Производња пецива, колача и тестенина – практична настава			14			420	
	Производња пецива, колача и тестенина - блок							120
10.	Тржиште и промет пекарских производа	2			60			
11.	Предузетништво		2			60		

⁴⁸ Енглески језик или немачки језик (ученици се опредељују на почетку првог разреда).

⁴⁹ Енглески језик или немачки језик (ученици се опредељују на почетку првог разреда).

Месар

ПРВИ РАЗРЕД		недељно			годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		8	0	0	272	0	0	0
1.	Мађарски језик и књижевност	2			68			
2.	Српски као нематерњи језик	2			68			
3.	Страни језик ⁵⁰	2			68			
4.	Физичко васпитање	2			68			
5.	Математика	2			68			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		7	1	14	238	34	476	90
6.	Обрада меса - теорија	3			102			
	Обрада меса – практична настава			14			476	
	Обрада меса - блок							90
7.	Здравствена безбедност хране - теорија	2			68			
	Здравствена безбедност хране - вежбе		1			34		
8.	Објекти и опрема у месарству	2			68			

ДРУГИ РАЗРЕД		недељно			годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		8	0	0	272	0	0	0
1.	Мађарски језик и књижевност	2			68			
2.	Српски као нематерњи језик	2			68			
3.	Страни језик ⁵¹	2			68			
4.	Физичко васпитање	2			68			
5.	Математика	2			68			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		7	1	14	238	34	476	90
6.	Обрада меса - теорија	3			102			
	Обрада меса – практична настава			14			476	
	Обрада меса - блок							90
7.	Здравствена безбедност хране - теорија	2			68			
	Здравствена безбедност хране - вежбе		1			34		
8.	Објекти и опрема у месарству	2			68			

ТРЕЋИ РАЗРЕД		недељно			годишње			
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б
ОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		9	0	0	270	0	0	0
1.	Мађарски језик и књижевност	2			60			
2.	Српски као нематерњи језик	2			60			
3.	Страни језик ⁵²	1			30			

⁵⁰ Енглески језик или немачки језик (ученици се опредељују на почетку првог разреда).⁵¹ Енглески језик или немачки језик (ученици се опредељују на почетку првог разреда).⁵² Енглески језик или немачки језик (ученици се опредељују на почетку првог разреда).

4.	Физичко васпитање	2			60			
5.	Математика	1			30			
6.	Географија	1			30			
7.	Екологија и заштита животне средине	1			30			
8.	Социологија са правима грађана	1			30			
ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		5	2	14	150	60	420	120
9.	Прерада меса - теорија	3			90			
	Прерада меса – практична настава			14			420	
	Прерада меса - блок							120
10.	Тржиште и промет меса	2			60			
11.	Предузетништво		2			60		

4.2. ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ПО ОБРАЗОВНИМ ПРОФИЛИМА И РАЗРЕДИМА

Наставни план обухвата изборне предмете по нивоима и врстама образовања од којих ученик обавезно бира један или више предмета према својим склоностима.

Један од обавезних изборних предмета је верска настава или грађанско васпитање. Ученик који се определио за један од два изборна предмета, верску наставу или грађанско васпитање, изборни предмет може да мења у току циклуса основног, односно до стицања средњег образовања и васпитања. (Члан 72, став 5 и 6 Закона о основама система образовања и васпитања, члан 32, став 1 и 2 Статут-а Пољопривредне школе)

Пољопривредни техничар

Наставни предмети		ДРУГИ РАЗРЕД	ТРЕЋИ РАЗРЕД	ЧЕТВРТИ РАЗРЕД
Општеобразовни	1	Други страни језик	Други страни језик	Други страни језик
	2	Изабрани спорт	Изабрани спорт	Изабрани спорт
	3	Историја (одабране теме)	Историја (одабране теме)	Историја (одабране теме)
	4	Ликовна култура	Логика са етиком	Филозофија
	5	Музичка култура	Хемија	Хемија
	6	Географија у пољопривреди	Биологија	Физика
	7		Физика	Ликовна култура
	8		Ликовна култура	Музичка култура
	9		Музичка култура	
	10		Географија у пољопривреди	
Стручни	1	Ратарство	Производња дувана	Пчеларство
	2	Повртарство	Гљиварство	Козарство
	3	Лековито биље	Органска производња	Рибарство

	4	Гајење цвећарских култура	у воћарству и виноградарству Пчеларство	Гајење пужева
	5	Органска производња у ратарству		Органска производња у сточарству
	6	Органска производња у повртарству		Аграрни туризам

Ветеринарски техничар

Наставни предмети		ДРУГИ РАЗРЕД	ТРЕЋИ РАЗРЕД	ЧЕТВРТИ РАЗРЕД
Општеобразовни	1	Други страни језик	Други страни језик	Други страни језик
	2	Изабрани спорт	Изабрани спорт	Изабрани спорт
	3	Историја (одабране теме)	Историја (одабране теме)	Историја (одабране теме)
	4	Ликовна култура	Логика са етиком	Филозофија
	5	Музичка култура	Општа и неорганска хемија	Органска хемија
	6	Географија у пољопривреди	Биологија	Физика
	7		Физика	Ликовна култура
	8		Ликовна култура	Музичка култура
	9		Музичка култура	
	10		Географија у пољопривреди	
Стручни	1	Болести пчела	Патологија риба	Хигијена намирница животињског порекла
	2	Козарство	Спортско коњарство	Аграрни туризам
	3		Патологија егзотичних животиња	Кинологија
	4		Добробит животиња	
	5		Аграрни туризам	

Прехрамбени техничар

Наставни предмети		ДРУГИ РАЗРЕД	ТРЕЋИ РАЗРЕД	ЧЕТВРТИ РАЗРЕД
Општеобразовни	1	Други страни језик	Други страни језик	Други страни језик
	2	Изабрани спорт	Изабрани спорт	Изабрани спорт
	3	Историја (одабране теме)	Историја (одабране теме)	Историја (одабране теме)
	4	Неорганска хемија	Логика са етиком	Филозофија
	5	Ликовна култура	Неорганска хемија	Рачунање у хемији
	6	Музичка култура	Биологија	Физика
	7	Географија у пољопривреди	Физика	Ликовна култура
	8		Ликовна култура	Музичка култура
	9		Музичка култура	Изабрана поглавља математике
	10		Географија у пољопривреди	
	11		Изабрана поглавља математике	

Стручни	1	Основе туризма	Основе туризма	Основе туризма
	2	Основе угоститељства	Аграрни туризам	Аграрни туризам
	3		Основе угоститељства	Основе угоститељства
	4		Припрема јела са жара	Припрема јела са жара
	5		Историја пиварства	Историја пиварства

Руковалац-механичар пољопривредне технике

Наставни предмети		ДРУГИ РАЗРЕД	ТРЕЋИ РАЗРЕД
Општеобразовни	1	Страни језик	Страни језик
	2	Изабрани спорт	Изабрани спорт
	3	Историја (одабране теме)	Историја (одабране теме)
	4	Аграрна географија	Етика
	5	Ликовна култура	Логика
	6	Музичка култура	Изабрана поглавља математике
	7	Биологија	Аграрна географија
	8		Ликовна култура
	9		Музичка култура
Стручни	1	Техничко цртање	Аутоматска регулација и управљање
	2	Хидраулика и пнеуматика	Аграрни туризам
	3	Повртарство у заштићеном простору	Процесна техника

Месар

Наставни предмети		ДРУГИ РАЗРЕД	ТРЕЋИ РАЗРЕД
Општеобразовни	1	Страни језик	Страни језик
	2	Изабрани спорт	Изабрани спорт
	3	Историја (одабране теме)	Историја (одабране теме)
	4	Аграрна географија	Етика
	5	Ликовна култура	Логика
	6	Музичка култура	Изабрана поглавља математике
	7	Биологија	Аграрна географија
	8		Ликовна култура
	9		Музичка култура
Стручни	1	Техничко цртање	Аутоматска регулација и управљање
	2	Хидраулика и пнеуматика	Аграрни туризам
	3	Повртарство у заштићеном простору	Процесна техника

Пекар

Наставни предмети		ДРУГИ РАЗРЕД	ТРЕЋИ РАЗРЕД
Општеобразовни	1	Страни језик	Страни језик
	2	Изабрани спорт	Изабрани спорт
	3	Географија хране	Историја (одабране теме)
	4	Аграрна географија	Етика
	5	Ликовна култура	Логика
	6	Музичка култура	Изабрана поглавља математике
	7	Биологија	Географија хране
	8		Ликовна култура
	9		Музичка култура
	10		Аграрна географија
Стручни	1	Аграрни туризам	Аграрни туризам
	2	Основе угоститељства	Основе угоститељства
	3	Припрема топлих посластица	Припрема топлих посластица

5. НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРИНЦИПА, ЦИЉЕВА И ИСХОДА ОБРАЗОВАЊА И СТАНДАРДА ПОСТИГНУЋА У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ

Начин остваривања принципа у образовно-васпитном раду

Наставни принципи, тј. начела су основна правила и законитости којима се руководи наставник у наставном раду да би успешно остварио његове задатке.

Од посебног значаја су:

1. Начело систематичности и поступности.

- систематичност подразумева обраду наставних садржаја у одређеном логичком редоследу, са наглашеним упориштима око којих се концентришу остали садржајни елементи
- поступност је прелаз од лакшег ка тежем, од једноставног ка сложеном, од познатог ка непознатом, од конкретног ка апстрактном
- градиво се излаже поступно у једној години и слојевито гледајући све године у пресеку
- у свакој следећој години се понавља познато и на то додаје ново знање

2. Начело примерености и напора.

- настава по садржају и начину рада не би смела бити ни претешка ни прелака
- сви задаци морају бити из ученику познатих подручја
- корелација са другим наставним предметима како би се задали примерени задаци

3. Начело пажње.

- пажња осигурава усвајање чињеница, апстрактност усвајање генерализација

- све што се може показати практично или нацртати има већу вредност од усменог препричавања
- у осигурању пажње важна је улога мултимедије

4. Начело индивидуализације и социјализације.

- поштују се индивидуалне карактеристике ученика тако да сваки ученик напредује својим темпом
- развој интерперсоналних односа међу ученицима у разреду

5. Начело активности и развоја.

- знање и способности стичу се властитом активношћу што води до развоја личности
- успех ученика у настави пропорционалан је уделу властите активности

6. Начело рационализације и економичности.

- постићи највећи могући učinak са што мањим утрошком времена, средстава и снага.

Годишњи план рада, а нарочито његови елементи који се односе планирање наставе (у првом реду, глобални и оперативни планови рада наставника) темеље се на овим приципима.

Начин остваривања циљева у образовно-васпитном раду

Циљ образовања и васпитања у средњој школи је да се путем стицања функционалних знања, овладавања вештинама, формирања ставова и вредности, у оквиру предвиђених наставних предмета, обезбеди:

- развој кључних компетенција неопходних за даље образовање и активну улогу грађанина за живот у савременом друштву;
- развој стручних компетенција неопходних за успешно запошљавање;
- оспособљавање за самостално доношење одлука о избору занимања и даљег образовања;
- свест о важности здравља и безбедности, укључујући и безбедност и здравље на раду;
- оспособљавање за решавање проблема, комуникацију и тимски рад;
- поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, толеранције и уважавања различитости;
- развој мотивације за учење, оспособљавање за самостално учење, самоиницијативе, способност самовредновања и изражавања сопственог мишљења.

Годишњи план рада, а нарочито његови елементи који се односе планирање наставе (глобални и оперативни планови рада наставника) садрже циљеве и задатке који се односе на сваки предмет посебно, а у складу са прописаним наставним планом и програмом.

Начин остваривања исхода у образовно-васпитном раду

Општи исходи образовања и васпитања резултат су целокупног процеса образовања и васпитања којим се обезбеђује да деца, ученици и одрасли стекну знања, вештине и вредносне ставове који ће допринети њиховом развоју и успеху, развоју и успеху њихових породица, заједнице и друштва у целини.

Систем образовања и васпитања мора да обезбеди све услове да деца, ученици и одрасли постижу опште исходе, односно буду оспособљени да:

- усвајају и изграђују знање, примењују и размењују стечено знање,
- науче како да уче и да користе свој ум,
- овладају знањима и вештинама потребним за наставак школовања и укључивање у свет рада,
- идентификују и решавају проблеме и доносе одлуке користећи критичко и креативно мишљење,
- раде ефикасно са другима као чланови тима, групе, организације и заједнице,
- одговорно и ефикасно управљају собом и својим активностима,
- прикупљају, анализирају, организују и критички процењују информације,

- ефикасно комуницирају користећи се разноврсним вербалним, визуелним и симболичким средствима,
- ефикасно и критички користе научна и технолошка знања, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животної средини,
- схватају свет као целину повезаних система и приликом решавања конкретних проблема разумеју да нису изоловани,
- покрећу и спремно прихватају промене, преузимају одговорност и имају предузетнички приступ и јасну оријентацију ка остварењу циљева и постизању успеха.

Остваривање општих исхода образовања и васпитања обезбеђује се образовно-васпитним процесом на свим нивоима образовања, кроз све облике, начине и садржаје рада.

Исходи за средње опште образовање још нису донети од стране надлежних органа. Када буду донети, њихово објављивање ће подразумевати измену наставних планова рада наставника. У почетку се планира да постану део глобалних планова рада, а касније и оперативних планова рада.

Начин остваривања стандарда постигнућа

Стандарди постигнућа јесу скуп исхода образовања и васпитања који се односе на сваки ниво, циклус, врсту образовања, образовни профил, разред, предмет, односно модул.

Општи стандарди постигнућа утврђују се на основу општих исхода образовања и васпитања по нивоима, циклусима и врстама образовања и васпитања, односно образовним профилима.

Посебни стандарди постигнућа утврђују се према разредима, предметима, односно модулима, на основу општих исхода образовања и васпитања и општих стандарда постигнућа.

Дана 7.1.2014. године ступио је на снагу Правилник о општим стандардима постигнућа за крај општег средњег образовања и средњег стручног образовања у делу општеобразовних предмета у коме се утврђују општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и средњег стручног образовања у делу општеобразовних предмета.

Дефинисани су општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и средњег стручног образовања у делу општеобразовних предмета за међупредметне компетенције и наставне предмете: српски језик и књижевност, страни језик, математика, физика, хемија, биологија, географија и историја, одштампани су уз овај правилник и чине његов саставни део.

Очекује се обука за имплементацију стандарда постигнућа у наставне планове за које су сачињени стандарди. Прво ће се измене уносити у глобалне, а након тога и у оперативне планове по разредима. Тако ће стандарди постигнућа постати део Годишњег плана рада, с обзиром на то да глобални и оперативни планови чине његов саставни део.

Наставници су упознати са стандардима постигнућа за све претходно наведене предмете, али ће их тек након обуке интегрисати у своје планове.

За предмете који немају стандарде постигнућа наставници планирају у складу са задацима и циљевима за дати предмет.

6. НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОПИСАНИХ НАСТАВНИХ ПЛАНОВА И ПРОГРАМА

Прописани наставни планови се остварују, пре свега, кроз детаљно планирање, тј. израду глобалних и оперативних планова рада наставника који су у складу са Правилником о наставном плану и програму за средње стручне школе. Глобални и оперативни планови чине саставни део Годишњег плана рада. У школи наставник врши: 1) глобално; 2) оперативно планирање; као и 3) непосредно припремање за извођење наставног рада - припрема за час; као и друге облике васпитно-образовног рада који су тесно повезани са наставом нпр. - додатни рад, слободне активности и сл.

Глобално планирање (годишње) врши се пре почетка школске године и обухвата распоређивање наставних тема, број предвиђених часова по теми, распоређивање часова за обраду, утврђивање и систематизацију.

Оперативно планирање обухвата дидактичко-методичку разраду наставних тема на наставне јединице, а временски обухвата најмање један месец. Наставник ради на изради оперативног плана уз уважавање напред наведених елемената и поступака (нпр. корелација са истим предметом по разредима, сродним предметима, упознавање услова, предзнања ученика и сл.). Оперативни план садржи: време (нпр. наставне недеље), редослед наставних јединица у оквиру теме и за сваку од њих назначен тип часа, облик рада, метод рада, наставна средства, место рада (локација), примену иновативних поступака, сараднике у реализацији и напомену у коју се уноси све оно што је важно за саопштење о наставној јединици, одступање од плана итд.

Непосредна припрема наставника за рад подразумева израду писане припреме која представља дидактичко-методичко структурирање часа, а представља спецификовање одговарајуће наставне технологије, која највише одговара унутрашњој логичкој структури градива одређене наставне јединице.

Настава се у школи реализује у складу са наставним плановима.

7. НАЧИН И ОСТВАРИВАЊЕ ДРУГИХ ОБЛИКА СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВРСТЕ АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ

Организација наставе у оквиру једног наставног предмета одређена је циљевима, оперативним задацима, специфичном садржином програма, расположивом наставном технологијом и одређењем за одређену педагошку стратегију, као и самим субјективним условима и могућностима наставника и ученика. По новом програму настава се изводи у условима осавременењеног предметно-разредно-часовног система са низом диференцираних облика наставе (обавезно, факултативне) и осталих васпитно-образовних активности (допунски рад, додатни рад, слободне активности и др.).

Када говоримо о активностима у образовно-васпитном раду, потребно је истаћи дидактичко-методску основу наставе. Она је видљива у оперативним наставним плановима наставника, који се налазе у склопу Годишњег плана рада. У наставку следе облици организације наставе, наставне методе и наставна средства која се планирају и спроводе у школи. Поред овога, потребно је истаћи и активности које су усмерене на вредновање рада и напредовања ученика.

Облици организације наставе на часу

У циљу остварења укупних задатака и унапређивања квалитета, па самим тим и ефеката наставе, наставник је у могућности да изграђује стратегију наставе, комбинујући и примењујући, како у литератури и пракси већ устаљене познате облике организације наставе на часу - фронтални, групни и индивидуални рад, тако и осавремене облике организације наставе и учења као што су: диференцирана настава, индивидуализована настава, тимска настава, рад у паровима и други уз адекватан избор начина (система) учења: предавачког, програмиран, проблемског, учења путем открића и других.

Фронтални облик рада у настави је истовремени, упоредни рад наставника са свим ученицима у разреду под истим радним условима. То подразумева да се сви ученици стављају пред исте задатке, на истом наставном градиву, са истом педагошком стратегијом.

Индивидуални облик рада са ученицима, представља појединачни рад ученика, уз одговарајућу помоћ наставника, било да ради на посебном задатку или на задатку који је део општег задатка за разред. Индивидуални рад може бити усмерен или вођен и слободан, скоро потпуно самосталан рад ученика на часу.

Групни облик наставног рада је рад са мањим бројем ученика где се наставно градиво обрађује са прецизно подељеним радним задацима и обавезама а резултати рада дискутују у одељењу. Примена овог облика рада има социолошко, психолошко, педагошко и дидактичко оправдање.

Диференцирана настава је облик рада где наставник треба да има у виду обавезу да обезбеди време потребно да сви ученици усвоје заједничка фундаментална знања и вештине неопходне за даље напредовање, односно примену у занимању; да, поред тога, ученици који брже напредују и обдарени ученици шире и продубљеније проучавају поједине предмете или области које их интересују; да истовремено, ученицима који теже напредују (избором метода, извора знања, посебном припремом задатака) омогући да усвоје минимум знања и вештина потребних за рад.

Индивидуализована настава полази од тога да се ученици у једном одељењу разликују по својим општим и специјалним способностима, по надарености, интересовањима, мотивима, особинама личности, па у вези с тим и у начинима, стилу и брзини учења. Индивидуализовати наставу значи: 1. узимати у обзир укупне особине ученика и разлике међу њима; 2. варирати методе, средства и поступке према тим разликама; 3. омогућити им да напредују према властитом темпу учења.

Тимска настава је облик организације наставе у којој два или више наставника и њихови сарадници координирају рад на реализацији програма. Тим заједнички реализује поједине програме или теме: планира, изводи и вреднује активности ученика, организује наставу и припрема садржаје, задатке и сл. који одговарају њиховим потребама и могућностима и на тај начин настоји да рационализује рад и учини га ефикаснијим.

Програмирана настава и програмирано учење полази од претпоставке да процес учења има три битне фазе: 1. контакт ученика са чињеницама односно информацијама које треба усвојити (у класичној настави то је када наставник предаје, изводи вежбе, ученик учи из уџбеника, приручника, литературе, слуша радио, снимљена предавања, плоче, гледа филмове); 2. властита активност ученика на градиву које треба усвојити, научити (на том градиву ученик треба да ради, да га употребљава у различитим варијантама примене); 3. повратна информација о успешности или неуспешности учениковог рада на градиву.

Проблемска настава одвија се кроз следеће фазе: 1) постављање проблема где наставник ученицима излаже задатак у проблемском облику и упућује их да уоче проблем. 2) ученици одабирају могуће начине решавања и уз помоћ наставниковог вођења проверавају њихову истинитост. 3) провера утврђеног решења у пракси је завршна фаза рада. Процес учења се завршава доношењем коначног суда.

Учење путем открића је врста учења путем истраживања са посебним начином вођења ученика да релативно самостално открију нове принципе, правила и законе, да структурирају чињенице које уче и да упознају методе решавања различитих проблема.

Наставне методе

Наставници примењују одређене поступке (методе) у свим етапама наставног процеса. Избором и комбинацијом метода обезбеђује се најекономичнији пут остваривања постављених васпитно-образовних циљева. Наставник се одређује за оне које ће оптимално ангажовати ученика у продуктивним активностима.

1. Вербалне методе или методе живе речи су: метода излагања (или монолошка) и метода разговора или дијалогска. Жива реч је значајан извор знања о природи, друштву, човеку и пратилац је свих других наставних метода.
2. Методе рада на тексту, писани и графички радови ученика. Примена ових метода подразумева рад ученика-наставника на разним изворима знања као и многе мисаоне и практичне активности.
3. Метода показивања састоји се у систематизацији учениковог чулног искуства и давању нових знања путем показивања објеката, предмета, и појава и процеса у природи и друштву и учениковог вођеног усмераваног опажања и посматрања.
4. Метода практичних радова активира ученика у потпуности, јер обухвата посматрање, мишљење и праксу, интензивније делује на формирање позитивног односа према раду, на мотивацију, интересовања и вредновање рада.

Наставна средства

Наставна средства су везана за савремено конципиране наставне програме, савремено конципирање наставе и у функцији су оптималне реализације васпитно-образовних задатака.

Постоји више класификација наставних средстава, а овде је дата једна од њих.

1. Вербална наставна средства (жива и изговорена реч - говор и репродукована реч и говор).
2. Текстурална наставна средства (одговарајући штампани и посебно писани текстови из различитих области људског стваралаштва).
3. Визуелно наставна средства (сва она средства која се у току наставног процеса примају - опажају чулом вида: предмети, фотографије, дијаслике, цртежи, карте, схеме, графикони, дијаграми, симболи итд.).
4. Аудитивна наставна средства (сва она средства која примамо помоћу чула слуха изузев говора и то: разни шумови у природи и акустичне појаве, музички и тонски ефекти, разни звучни ефекти, репродуковани - вештачки и природни ефекти итд.).
5. Аудиовизуелна наставна средства представљају синтезу елемената аудитивних и визуелних средстава.
6. Мануелна наставна средства чине посебну групу средстава. Она служе за извођење разноврсних радних операција, захвата или рада као на пример: разноврсни алати, машине, инструменти, апарати, предмети, материјали и др.
7. Експериментална и демонстрациона наставна средства. Овде спадају сва средства која обезбеђују извођење експеримената и демонстрација.

8. Помоћно-техничка наставна средства омогућавају успешну примену осталих, главних наставних средстава. Разноврсна су и многобројна, као на пример: разноврсне табле, столице, апликатори, апарати, показивачи и др.

Сва наставна средства која наставник жели да примени или употреби на часу, морају бити технички исправна а њихова примена потпуно безбедна у односу на наставнике и ученике.

Вредновање рада и напредовање ученика

Праћење рада, напредовање и оцењивање постигнутог успеха у сваком предмету организује се у функцији праћења укупног развоја личности ученика. Наставник на основу прикупљених информација има задатак да процени, вреднује и оцени ниво који је ученик у свом васпитно-образовном раду и развоју постигао и то, у знању, мишљењу, оспособљавању за рад, ставовима и понашању (спремност, активност, одговорност). Међутим, оцена мора бити индивидуализована и показати колико је ученик напредовао не само у односу на захтеве програма, већ и у односу на своје могућности и залагање. Оцена треба да одрази напредак у знању, стеченим способностима, вештинама, у укупном развоју личности посредством рада и залагања у одређеном предмету. Оцењује се петостепеном бројчаном скалом оцењивања са оценама: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2) и довољан (1).

Важне компоненте оцене су:

- квантитет и квалитет знања (како и колико ученик познаје чињенице, правила, законе, како мисли и закључује);
- радне навике, оспособљеност за примену знања, оспособљеност за практични рад;
- интересовање, залагање у раду, усвојене вредности и ставови у вези са одређеним наставним садржајима.

Приликом праћења и вредновања, наставник има у виду способност ученика за одређене активности, стваралачке способности, евентуалне тешкоће у развоју и објективне услове ученика за рад - породичне, социјалне и др. У систему вредновања у школи и у сваком предмету поштују се правила да је оно планско, континуирано, објективно, стимулативно и јавно.

Операционализацијом циљева и задатака наставе, наставник се опредељује за одговарајуће методе и облике рада, а у складу с тим планира и начин, поступке и технике проверавања и вредновања успеха и развоја ученика. У годишњем, глобалном плану рада наставник се опредељује, у зависности од градива, када ће применити усмено проверавање, писмено проверавање (путем теста, контролних задатака или писменог рада), како ће и када оцењивати графичке и практичне радове.

Оцењивање се врши у складу са Правилником о оцењивању ученика у средњој школи.

8. ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ, ДОДАТНЕ И ПРИПРЕМНЕ НАСТАВЕ

Програм допунске наставе

Допунска настава се организује за ученике који стално или повремено заостају у савлађивању образовно-васпитних садржаја у редовној настави.

Циљ допунске наставе је омогућавање ученицима који заостају у савлађивању образовно-васпитних садржаја да се лакше укључују у редовни васпитно-образовни процес.

Задаци допунске наставе:

- ближе одређивање програмских садржаја у којима ученици не постижу добре резултате;

- савлађивање овако утврђених садржаја треба више ускладити са потребама и могућностима ученика за које се организује овакав рад;
- пружање помоћи ученицима да се лакше уклопе у редовну наставу и праћење њиховог напредовања.

Садржаји су идентични прописаном наставном плану и програму. Избор, ширина и дубина обраде, као и дидактичко-методички поступци, у овим облицима рада су, више него обично, под утицајем индивидуалних карактеристика ученика укључених у допунски и припремни рад.

Пре издвајања ученика за допунски рад утврђују се узроци и тешкоће које ученици имају у савлађивању градива. У самом идентификовању ученика за које треба организовати допунски рад учествује школски психолог, предметни наставник, одељењски старешина, родитељ и др. Узимајући у обзир узроке заостајања појединих ученика у савлађивању садржаја неких наставних предмета, допунским радом се обухватају:

- ученици који долазе из других школа;
- ученици који су похађали наставу у иностранству;
- ученици који су због болести, породичних и других оправданих разлога дуже одсуствовали са наставе;
- ученици који перманентно заостају и тешко савлађују наставно градиво;
- ученици који у току наставне године више пута у континуитету добију негативне оцене из неког наставног предмета, а посебно ако су из тог предмета у претходном разреду показали недовољан успех или ишли на поправни испит;
- ученици који у довољној мери не познају језик на којем се обавља настава.

Допунски рад се организује у току читаве наставне године. Допунски рад се може одржати у оквиру једног или два часа недељно. Трајање допунског рада се организује у зависности од пропуста у знању, нивоа усвојености градива, психофизичких могућности ученика, као и оптерећености ученика у току дана.

Дужина рада са појединим ученицима у групама може трајати краће или дуже од 45 минута.

Планови допунске наставе по наставним предметима налазе се у саставу Годишњег плана рада.

Програм додатне наставе

Циљ додатне наставе је да омогући одабраним и талентованим ученицима да прошире и да продубе своја знања и вештине из неких наставних области и предмета у складу са својим интересовањима, способностима и склоностима, као и да подстиче ученике на самостални рад, развој логичког, стваралачког и критичког мишљења и да допринесе њиховом оспособљавању за даље самообразовање.

Задаци додатне наставе:

- задовољавање индивидуалних карактеристика ученика, склоности, интересовања, способности за учење;
- подстицање индивидуалног развоја ученика (адекватног темпа), пре свега њихових интелектуалних карактеристика, што омогућава брже напредовање ученика (акцелерација);
- проширивање и продубљивање обима и садржаја појединих предмета за које ученици показују интересовање и способности;
- груписање ученика према способностима и интересовањима, чиме се стварају услови за индивидуализацију додатног рада;
- идентификовање надарених и талентованих ученика.

Садржаји додатног рада полазе од редовног плана и програма, али се, сходно интересовањима и потребама ученика, проширују, продубљују и допуњују новим садржајима одређених наука и као такви важе само за ученике обухваћене овим обликом рада. Самим тим, садржаји додатног рада су индивидуализовани, како у односу на ученика, тако и у односу на наставника.

Програм додатног рада планира се и организује у оквиру недељног распореда часова образовно-васпитног рада. Часови трају краће или дуже од 45 минута, зависно од садржаја који се остварују. Планови додатне наставе по наставним предметима налазе се у саставу Годишњег плана рада школе.

Програм припремног рада

Припремни рад се остварује за ученике који полажу разредни или поправни испит или за ванредне ученику. У случају ванредних ученика, припремни рад се организује у облику консултација.

Припремни рад се организује, по правилу, у августовском испитном року, изузев за ученике завршног разреда, за које се организује у јунском испитном року.

Садржаји су идентични прописаном наставном плану и програму. Избор, ширина и дубина обраде, као и дидактичко-методички поступци, у овим облицима рада су, више него обично, под утицајем индивидуалних карактеристика ученика укључених у допунски и припремни рад.

Посебан облик припремне наставе организује се за ученике који полажу матурски или завршни испит, у оквиру градива које ће се од њих тражити у провери усвојеног знања.

9. ПРОГРАМИ И АКТИВНОСТИ КОЈИМА СЕ РАЗВИЈАЈУ СПОСОБНОСТИ ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА, КОМУНИКАЦИЈА, ТИМСКИ РАД, САМОИНИЦИЈАТИВА И ПОДСТИЦАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИЧКОГ ДУХА

Да би се општи циљеви васпитања и образовања остварили на што квалитетнији и ефикаснији начин, води се рачуна о сталном стручном усавршавању запослених, првенствено наставника - са посебним акцентом на усавршавању, оснаживању и сензибилизацији одељенских старешина за рад са децом. У овом смислу су у нашој школи готово све одељенске старешине похађале семинаре као што су «Професионално оснаживање школа», «Умеће комуникације», «Емоционално описмењавање срца», «Умеће одрастања» итд. које су реализовали тимови психолога, подржани од стране Министарства просвете и Друштва психолога Србије, а који су се бавили темама проблема у пољу комуникације, улогом наставника у васпитно-образовном процесу, конструктивним решавањем различитих школских ситуација и тзв. «мерцедес» стилем васпитања (на нивоу одељења, у релацији са родитељима), разумевањем проблема ученика, вежбањем активног слушања, значајем емоција код ученика и наставника у процесу решавања проблемских ситуација, активном позицијом наставника у конфликтној ситуацији, формирањем вредносних и моралних ставова код младих, адолесцентним потребама и развојним задацима итд.

Реализација горе наведених програма остварује се у оквиру редовних садржаја предмета грађанско васпитање, устав и права грађана, српски и мађарски језик и књижевност, социологија, историја итд. Сваког Божића по грегоријанском календару негујемо леп обичај да одељења на мађарском наставном језику угосте одељења на српском наставном језику, а да, са друге стране, до угошћавања и приказивања обичаја православне вере и културе дође уочи прославе школске славе, Светог Саве. Поред овога, обележавамо сваке године Дан жена (8. март) и дан заљубљених, док Ускрс обележавамо организовањем такмичења у фарбању ускршњих јаја итд. Посета деда-Мраза и симболични поклони ученицима пред зимски распуст и празнике се, такође, могу сматрати устаљеном активношћу школе која ће бити реализована и у наредне 4 године. Водимо рачуна да понудимо интересантна предавања и свим другим ученицима из општине, не само ученицима наше школе, па тако настојимо да организујемо или омогућимо присуство ученика током различитих догађаја,

манифестација или приредби на општинском нивоу (нпр. били смо активан учесник у оквиру петогодишњег Покрајинског пројекта о афирмацији мултикултурализма у Војводини, сваке године смо школа-домаћин уочи традиционалног Кампа толеранције у Бачкој Тополи, редовни смо учесници квиза «Здраво, Европо!» и свих догађања на нивоу града - Карневал меда, такмичење у изради медањака и слично).

Поред локалног, узимамо учешћа и у конкурсима и активностима прекограничне сарадње. Тако смо оформили компанију „Sun“ као резултат пројектне активности наставе предузетништва. Захваљујући овоме, партнери смо школи из Мађарске, са којом смо промовисали наш рад на састанку у Бечу. Организовали смо и модну ревију у школи, на којој су приказане рукотворине и креације полазника ове секције, а рад младих је награђен куповином њихових продуката уочи 8. марта (накит за професорке наше школе), што је омогућило ученицима набавку новог репро-материјала за рад.

Образовање и васпитање се у нашој школи остварује са циљем да сваког ученика оспособи за:

- континуирано образовање, у складу са властитим потребама, интересима и потенцијалима;
- успешно суочавање са изазовима савременог света и живота – и изазовима будућности;
- избор и стицање професије, у складу са способностима, интересовањима и економским окружењем (ради осигурања запослења и остваривања сопствених прихода);
- изградњу и усвајање вредносних ставова;
- активно учешће у очувању и неговању сопствене традиције и културе, као и традиције и културе других;
- заштиту сопствених потреба и интереса, те развој и очување сопствене аутономије и интегритета, а уз поштовање аутономије и интегритета других особа;
- уважавање, сарадњу и солидарност са припадницима различитих социјалних, етничких и културних група и активно учешће у развоју и очувању друштвене кохезије;
- физички активан и здрав начин живота и креативно коришћење слободног времена;
- будуће партнерске односе, брачни и породични живот и одговорно родитељство;
- активно учешће у заштити и очувању природе и природних ресурса.

У овом смислу, школа традиционално, сваког 22. априла (уочи Дана планете Земље) организује низ активности које имају за циљ учешће ученика у заштити и очувању природе и природних ресурса, при чему се води рачуна да се на манифестацију поводом Дана планете Земље позову и ученици основних школа са територије општине Бачка Топола. На овај начин старији ученици (ученици наше школе, који похађају наставу биологије, екологије, заштите и слично, зависно од смера који похађају) преносе млађима знања, вештине, али и ставове и вредности, будући да вршњачка едукација има снажне и дуготрајне ефекте. У последње време смо у оквиру ове манифестације излагали и паное о здравој храни, као што смо реализовали и приказ радионица о рециклажи старог картона и картона од јаја и њихово бојење природним бојама. Праве се и страшила од отпадног материјала, такмичи се у аранжирању цвећа итд.

Здрав начин живота и значај физичке активности своје место и заступљеност налазе у сложном раду актива професора физичке културе, па је тако сваке школске године прва активност крос, који се организује за све ученике наше школе. Редовни смо учесници и Купа толеранције, најмасовнијег спортског догађаја за средњошколце, као и општинских (и окружних, зависно од пласмана) такмичења из кошарке, фудбала и одбојке. Поред овога се, у нашој или у суседним школама, организују пријатељске утакмице у којима узимамо учешћа. Када је у питању фудбал, такмичимо се у малом, али у у великом фудбалу (Топола куп, који се организује на стадиону). Сваке године се, за све ученике школе, организује Спортски дан и тада се, такође, промовише значај физичке активности и организује серија шареноликих активности као што су натезање канапа, обарање руку, веслање, пливање, вежбе са вијачама, полигон спретности, ножни тенис итд. Посебно место заузима утакмица између ученика и наставника, која се, такође, реализује уочи спортског дана, о чему се више налази у делу Програма спортских активности школе, Годишњем плану рада и годишњаку који сваки године штампа стручно веће за област физичке културе.

10. ФАКУЛТАТИВНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ, ЊИХОВИ ПРОГРАМСКИ САДРЖАЈИ И АКТИВНОСТИ КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ

Од факултативних предмета у нашој школи реализују се само они који су у домену ваннаставних облика, док наставни нису заступљени. Изузетно се у школској 2014/15. години планира увођење Репродуктивног здравља, али будући да је у питању пројектна активност, нико поуздано не може тврдити да ће се она реализовати и у наредне 4 године, на колико се усваја Школски програм. Сви факултативни наставни предмети, њихови програмски садржаји и активности којима се остварују дати су у Годишњем плану рада школе.

11. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Школа је значајан фактор културне трансмисије у којој долази до узајамног деловања средине на школу и школе на друштвену средину. То се остварује кроз план сарадње са организацијама, институцијама културе (музеји, галерије, позоришта, домови културе, спортска друштва...) и родитељима. Основни циљ ових активности је организовано деловање школе на средину и обратно. Поред општих васпитних задатака, посебни задаци културне и јавне делатности наше школе су: оспособљавање ученика да користе све вредности које им пружа средина за њихов свестрани развој и богатији лични живот у слободном времену, као и презентовање оних резултата којима школа богати културни и друштвени живот средине (радне акције, прославе, јубилеји, манифестације, друштвено- користан рад); и друго, афирмација школе као културног центра у месту и стварање педагошких и друштвених услова за богаћење културног живота средине.

Садржај рада се односи на:

1. Коришћење услова које пружа друштвена средина:
 - организовање коришћења програма библиотека, позоришта, музеја, домови културе, рекреативних и спортских центара; организовано коришћење програма научних трибина, предавања других школа и факултета и др.; ангажовање истакнутих научних, културних, јавних радника за разговор са ученицима по жељи; организовање семинара, курсева у кабинетима и лабораторијама школе, организовање међушколских такмичења и смотри из разних научних и стручних области; организовање излета и екскурзија и других облика међусобне сарадње са школама из других средина и република; сарадња са друштвеном средином у програмирању и коришћењу спортских објеката у школи за рекреацију и физичко васпитање омладине.
2. Упознавање друштвене средине са начином организовања и резултатима васпитно-образовног рада школе:
 - упознавање опреме: кабинета, савремених аудиовизуелних средстава и др., организовање изложби на којима се приказују практични радови, схеме, графикони и други производи наставе које су ученици у току обуке направили; приказивање стваралаштва секција и група ваннаставних активности, а које су везане за културно-уметничке приредбе, смотре и достигнућа и стваралаштво (драмско, хорско, музичко, ликовно, производно и друго); спортске манифестације (приредбе, јавни наступи, такмичења); школске манифестације (прославе, јубилеји и друго); активности у оквиру међушколске сарадње (прославе, смотре, приредбе, изложбе и друго).
3. Сарадња са родитељима:

- рад и сарадња са родитељима у реализацији појединих активности; информисање родитеља о захтевима који се постављају ученицима; о резултатима ученика и др.; заједнички рад на подизању ефикасности ученика у учењу и раду; укључивање родитеља у остваривање образовно-васпитних послова и задатака из појединих програма и свих облика сарадње школе и друштвене средине (секције, професионална оријентација, друштвено-користан рад, манифестације и сл.); рад на подизању нивоа педагошко-психолошког образовања родитеља.
- 4. Учешће школе у активностима друштвене средине:
 - учешће ученика у обележавању и прослављању значајних датума и јубилеја (академије, изложбе и др.); организовање радних акција солидарности у месној заједници и широј друштвеној средини уз учешће ученика; широј; укључивање талентованих ученика у културно-уметничка, спортска и друга друштва средине; организовано укључивање у акције као што су добровољно давање крви, пружање помоћи старима, акције Црвеног крста и друге акције које се организују у друштвеној средини.
- 5. Школа као центар културног и друштвеног живота:
 - организовање разних облика подизања опште стручне и професионалне културе младих и одраслих (предавање, курсеви, семинари и др.); васпитање младих за хумане односе међу половима, припремање за брак и одговорно обављање родитељских дужности (школе за родитеље, саветовалиште, предавање и др.)

Постоје разноврсне активности које школа организује у сарадњи са културним и јавним установама, ради остваривања своје културне функције. План културне и јавне делатности школе је саставни део Годишњег плана рада школе. Најзначајнији садржаји из ове области су свакако обележавање дана школе и јубилеја, програм за прославу Светог Саве, прослава завршетка школске године за матуранте, сарадња са домовима културе, општинском библиотеком и телевизијом, као и посета позориштима, биоскопу, сајму књига и друге активности које доприносе проширењу утицаја школе на васпитање ученика и културни развој школског окружења.

Од конкретних активности, актив професора матерњег језика (српски и мађарски језик) годинама уназад организује следеће активности:

- одлазак ученика и професора на Београдски сајам књига (уз одлазак у позориште и обилазака неког од културних споменика);
- одлазак у позориште у Нови Сад, Суботицу или Сенту (бар пет пута годишње);
- учешће на многим државним и међународним литерарним и ликовним конкурсима;
- припремање изложби у школи (обележавање важних датума);
- припремање приредби поводом Светог Саве, Дана школе и испраћаја матураната;
- организовање курса мађарског језика за чланове колектива којима то није матерњи језик;
- издавање школских новина (повремено);
- посета културних догађаја у општини (изложбе, концерти, књижевне вечери);
- посета Градској библиотеци;
- стручно усавршавање у оквиру могућности;
- припрема деце за такмичења (рецитовање, познавање језика, КВМ);
- драмска секција.

У плану је да се одржи континуитет у обављању наведених активности и у наредном периоду, а да се уведу и неке нове активности, које би обогатиле и оплемениле културни живот школе. Неке од тих активности су:

- редовно и континуирано уређивање школских е-новина на сајту школе;
- обележавање свих значајних датума у виду изложби ликовних и литерарних радова и радионица;
- континуирани рад драмске секције;
- увођење свечаности Предаје пантљика (матурска свечаност).

Све активности обављају се на оба наставна језика (српском и мађарском). Пријаве за учествовање у културним активностима школе (пријављивање за секције). Осим ученика наше школе, неке активности се организују у сарадњи са са ученицима из других школа и члановима културних организација. Обавља се сарадња са Народним позориштем из Суботице (позајмљивање костима), Музичком школом из Бачке Тополе, Градском библиотеком и Домом културе из Бачке Тополе, КУД-овима и плесним студиима.

Оно што се јавља као отежавајућа околност јесте рад у две смене, будући да су већина ученика путници, па се јавља проблем у организовању и заказивању термина за одржавање секција и проба. Због тога, неопходно је организовање „из делова“. Још један недостатак јесте и непостојање свечане сале за културне догођаје, па се за одржавање приредби користи градска биоскопска сала или фискултурна сала (за испраћај матураната). Такође, услед недостатка финансијских средстава, често изостају одласци на доделе награда, сусрете и такмичења.

12. ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ

У складу са Законом, а ради јачања образовно васпитне делатности школе, подстицања индивидуалних склоности и интересовања, правилног коришћења слободног времена, као и богаћења друштвеног живота и разоноде ученика, развијања и неговања другарства и пријатељства, школа реализује слободне активности, које се, по правилу, спроводе кроз рад у секцијама.

Поред циља и задатака које генерално имају слободне активности ученика у средњој школи, у активностима језичко-уметничког подручја остварују се и посебни задаци:

- развијање и неговање радозналости и отворености за нове, актуелне појаве у језику, уметности и култури уопште;
- васпитање опажања, критичког мишљења и слободног креативног изражавања ученика.

Посебни задаци научно-истраживачких слободних активности су:

- развијање склоности и способности ученика у одговарајућој научној дисциплини, посебно стваралачких способности и сазнајних могућности ученика;
- развијање логичког и критичког мишљења ученика;
- стварање услова и подстицање креативног рада ученика;
- навикавање и оспособљавање ученика за коришћење научнопопуларне и стручне литературе, приручника и лексикона;
- увођење ученика у методе научног истраживања и упознавање ученика са мултидисциплинарним и интердисциплинарним приступом решавању научних проблема;
- развијање спретности ученика за експериментални и практичан рад.

У нашој школи се организују оне слободне активности за које постоје интересовања ученика и неопходни кадровско-материјални услови. Зависно од броја заинтересованих ученика и постојећих услова, секције могу да буду организоване као самосталне (школски бенд, хор, секција „Наша машта може свашта“ и остале, о којима више пише у Годишњем плану рада школе) или комбиноване (на пример: литерарно-новинарска секција, рецитаторско-драмска секција и сл.). Уколико постоје потребе и услови, секције се могу делити на групе (ужа опредељења), што претежно зависи од интересовања ученика (пре две године смо нпр. имали посебне секције за лист „Класје“, за уређење школског сајта и као трећу независну секцију литерарну).

При организовању слободних активности важно је да се поштују следећи принципи:

- слободно и добровољно одређивање ученика у избору активности и удруживању на основу индивидуалних интересовања и способности;
- активно учешће ученика у организовању рада, планирању и програмирању садржаја, метода и поступака у секцијама, анализи остварених резултата;
- повезаност и јединство слободних активности са осталим образовно-васпитним активностима уз координиран рад свих васпитних чинилаца.

За слободне активности ученици се сами одређују. Зато се на почетку школске године изврши увид у интересовања за рад у појединим секцијама, односно слободним активностима. На основу добијених резултата анализе успешности у претходној години, као и интересовања ученика, затим кадровских и материјалних услова школе, изврши се избор врсте и облика слободних активности. Слободне активности се организују током читаве школске године у оквиру годишњег фонда часова који је утврђен годишњим планом и програмом васпитно-образовног рада школе, а најчешће секције су следеће: секција за хемију, биологију („Млади биолози“), физику, географију, историју... у домену научно-истраживачких слободних активности, потом информатичка и математичка секција којом се ученици припремају за „Мислишу“ и „Кенгуру“ у домену научно-техничких слободних активности и већ споменуте рецитаторске секције, новинарска, хор (певачка група) и школски бенд, секција технолога и биљне производње и друге - у домену уметничких и креативних активности. Од спортско-рекреативних активности, у школи се организују рукомет, одбојка, фудбал, атлетика, пливање, гимнастика, вожња кануа, клизање и многе друге, о чему се више налази у Годишњем плану рада школе и Извештаја о његовој остварености за сваку школску годину посебно.

Актив професора матерњег језика (српски и мађарски) већ годинама организује:

1. одлазак ученика и професора на Сајам књига у Београд (ту је обавезно укључен одлазак у позориште и обилазак једног културног споменика),
2. одласке у Нови Сад, Суботицу или у Сенту у позориште, бар 5 пута годишње,
3. учествујемо на многим међународним и државним литерарним и ликовним конкурсима,
4. припремамо изложбе у школи (пригодне, везане за неки датум),
5. припремамо приредбе поводом Светог Саве, испраћаја матураната, Дана школе,
6. организује се курс мађарског језика за немађарски део колектива,
7. издајемо повремено школске новине,
8. посећујемо сва културна догађања у општини (изложбе, концерти, књижевне вечери),
9. редово са одељењима посећујемо Градску библиотеку,
10. радимо на свим видовима стручног усавшавања,
11. припремамо децу за такмичење у рецитовању, знању из језика и КМВ,
12. организујемо драмску секцију.

Планирамо све те активности и даље да радимо.

Осим тога планирамо:

1. издавати е-новине на сајту школе,
2. у оквиру школе попатити све значајне датуме у виду изложбе ликовних радова, литерарних радова и разних радионица,
3. основати драмску секцију за стално.

Све то се обавља заједно, на оба језика. Деца се добровољно јављају у секције, вредно учествују у свим активностима и остварују значајне и завидне резултате. Често, осим наших ученика, у активностима суделују ученици из других школа и културних организација. Врше се размене. Сарађујемо са Народним позориштем из Суботице, посућују нам костиме за приредбе, са Музичком школом из Бачке Тополе, са Градском библиотеком и Домом културе из Бачке Тополе, са КУД-ом и плесним студијом. Највећи проблем представља рад у две смене, а ученици су углавном путници (око 70%), а обзиром да и професори раде у две смене тешко се организују пробе и

активности се проводе, углавном, фрагментарно. Немамо свечану салу за културне догађаје, а велики проблем је и недостатак новца за одлазак на доделе награда и на сусрете деце која су то заслужила својим радом и трудом.

13. ПРОГРАМ КАРИЈЕРНОГ ВОЂЕЊА И САВЕТОВАЊА

Школа омогућава формирање зреле и одговорне личности, способне да доноси добро промишљене и одговорне одлуке о властитој професионалној будућности и да их спроводи у дело. Професионална оријентација ученика усмерена је на подстицање даљег професионалног сазревања ученика, као и на помоћ ученицима у планирању њиховог даљег професионалног развоја.

Циљ рада на професионалној оријентацији је подстицање професионалног развоја ученика и пружање помоћи појединцу да формира реалну слику о својим способностима, особинама личности, интересовањима и да у односу на садржај, услове и захтеве појединих образовних профила и занимања што успешније планира свој професионални развој. У складу са постављеним циљем **задачи** школе су:

1. Упознавање, праћење и подстицање развоја индивидуалних карактеристика личности ученика значајних за усмеравање њиховог професионалног развоја и њихово подстицање да и сами свесно доприносе сопственом професионалном развоју;
2. Информисање ученика о свету рада и занимања, систему образовања и њихово оспособљавање за самостално прикупљање информација које се односе на свет рада и систем образовања;
3. Формирање правилних ставова према раду;
4. Подстицање ученика на испитивачко понашање према себи и свету рада;
5. Оспособљавање ученика за планирање свог професионалног развоја и доношење реалних и зрелих одлука у вези са избором занимања и правцима стручног оспособљавања.

Постоје различите активности које школа организује самостално или у сарадњи са другим установама ради остваривања ове своје функције. **План професионалне оријентације** је саставни део Годишњег плана рада. Најзначајнији садржаји из ове области су свакако предавање завршним разредима на тему "Правилан избор занимања и пријемни испити на факултету", Испитивање интересовања ученика и анализа резултата, обавештавање ученика о различитим факултетима у холу школе, посета ученика завршних разреда сајму образовања у Новом Саду, индивидуална и групна саветовања, организовање презентација факултета и виших школа од стране њихових професора.

У школи постоји стручни **тим за каријерно вођење** и саветовање у чијем саставу су стручни сарадник- педагог и наставници који су прошли посебну обуку за рад у каријерном тиму - као и сваки одељењски старешина завршних разреда. Осим тима за спровођење професионалне оријентацији укључени су сви наставници, а нарочито наставници грађанског васпитања, чији се наставни план једним делом бави управо овим питањима. Тим у сарадњи са наставницима реализује праћење индивидуалних склоности ученика. Саветодавни рад обавља се током школовања. Школа помаже ученицима и родитељима у истраживању могућности за даље учење и запошљавање, односно идентификовање, избор и коришћење бројних информација о професијама, каријери, даљем учењу и образовању и објективно разликовање и формирање сопственог става о томе. У том циљу школа прати развој ученика и информише их о занимањима, образовним профилима, условима студирања и потребама на тржишту рада.

Избор професије реализује се и потпомаже организованим стручним екскурзијама за наше ученике - нпр. стручним екскурзијама и организованом посетом Међународног сајма пољопривреде у Новом Саду, организовањем посете Сајму књига у Београду, обележавањем Дана школе - када ученици и запослени замењују

улоге, посетом Новосадског пролећа и слично, зависно од смера који ученици похађају. Поред овога, имамо и праксу позивања представника факултета у нашу школу, коју организујемо за матуранте и заинтересоване ученике трећих или нижих разреда. На овај начин, ученици могу да се информишу о факултетима и смеровима који су акредитовани јер многи од њих не знају, заправо, да ли су факултети које желе да упишу прошли акредитацију или не, како изгледа и од чега се састоји пријемни испит за упис на жељени факултет и сл. Исто тако, за многе ученике је одлазак за Нови Сад или Београд велика ставка у укупном кућном буџету, па се на овај начин трудимо да нашу децу што боље и детаљније усмеримо и дамо им прецизне информације о сваком смеру који желе да упишу, а да при томе новчани издаци њихових родитеља/старатеља буду што мањи. Остављањем отворене могућности да се и млађе генерације (ученици првог, другог и трећег разреда) укључе у презентације и промоције акредитованих факултета, трудимо се да промовишемо значај наставка школовања и истичемо аспект важности учења.

Каријерно вођење и саветовање (професионална оријентација) у школи одвија се током целе школске године, и то, кроз наставне и ваннаставне активности и кроз посебне облике рада на професионалној оријентацији, а у извођењу учествују непосредно сви чланови колектива. Циљ рада на професионалној оријентацији је подстицање професионалног развоја ученика и пружање помоћи појединцу да формира реалну слику о својим способностима, особинама личности, интересовањима и да у односу на садржај, услове и захтеве појединих образовних профила и занимања што успешније планира свој развој. Активности везане за професионалну оријентацију обухватају професионално информисање, професионално васпитање и праћење развоја ученика, о чему постоји детаљан план и програм који се налази код председника Тима за каријерно вођење, тј. за који је задужен каријерни саветник наше школе.

14. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Програм заштите животне средине обухвата активности усмерене на јачање или развој еколошке свести, развијање љубави према природи, као и о значају очувања природних ресурса. Реализација овог програма омогућава услове за активно и креативно провођење слободног времена, промовише здравље и безбедне стилове живота, развија позитиван став и мишљење о школи, развија толеранцију, другарство, солидарност и хуманост. Укупни образовно-васпитни утицај школе, као и свих носилаца посла у области заштите и унапређивања животне средине, састоји се у оспособљавању и навикавању ученика да у свом самообразовању и слободном времену користе све оне изворе културе који ће их подстицати на стваралачки рад и унапређење и очување животне средине и личног здравља.

Циљ друштвено-корисног рада је да васпитава ученике да добровољним радом самостално и у оквиру друштвено-организованих активности у слободном времену, допринесе стварању и унапређивању услова живота и рада људи у ужој и широј друштвеној заједници.

Задаци су:

- развијање навика ученика да стално и рационално обављају различите послове рада задовољавања личних потреба, потреба породице и друштвене средине;
- стицање навика и одговорности за чување и естетски изглед средине у којој ученик учи, ради и живи; развој и неговање урбане и комуналне културе;
- развијање свести о потреби колективног рада и принципима који се примењују у акцијама и активностима друштвено-корисног рада;
- развијање осећања одговорности за преузете обавезе и радне задатке уз неговање радне културе ученика и спремности за сарадњу.

Програм заштите животне средине обухвата активности усмерене на јачање и развој свести о значају здраве животне средине, одрживог развоја и очувању и унапређењу природних ресурса. Школа доприноси заштити животне средине остваривањем програма заштите животне средине, заједничким истраживањем и акцијама локалне заједнице и школе. План рада Тима за Заштиту животне средине је саставни део годишњег плана рада школе и налази се у одељку 6.5. – Тимови на нивоу школе, поднаслов 6.5.2 – Годишњи план рада Тима за Заштиту животне средине.

15. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања и програми превенције других облика ризичног понашања, као што су, нарочито, употреба алкохола, дувана, психоактивних супстанци, малолетничка делинквенција остварују се кроз различите наставне и слободне активности са ученицима, запосленима, родитељима, односно старатељима, у сарадњи са јединицом локалне самоуправе, у складу са утврђеним потребама.

У Посебном протоколу за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама, који је донело Министарство просвете, представљене су превентивне активности и дефинисане процедуре у заштити деце од насиља. Овим процедурама је прецизирана улога свих актера који су укључени у живот и рад образовно-васпитне установе. У складу са основним принципима и циљевима Посебног протокола, наша школа је, поштујући специфичности свога рада и окружења у коме постоји, направила Програм заштите ученика од насиља, злостављања и занемаривања. При изради овог документа руководили смо се бројем, врстама и учесталом ситуација насиља, злостављања и занемаривања у школи добијених анкетом ученика, као и усменим проценама запослених о сигурности и постојању безбедне атмосфере у школи. У школској 2010/11. години овај програм је донекле измењен, а у складу са препорукама и смерницама Школске управе и као такав је на снази.

Чланови Тима за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања наведени су у Годишњем плану рада школе (у делу о Тимовима на нивоу школе – поднаслов 6.5. и 8.2.1. – Акциони план Тима за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања).

У остваривање овог програма укључују се и физичка и правна лица са територије јединице локалне самоуправе, установе у области културе и спорта, вршњачки посредници, као и лица обучена за превенцију и интервенцију у случају насиља, злостављања и занемаривања и других облика ризичног понашања.

Општи циљ Програма је унапређивање квалитета живота ученика применом:

- мера превенције - за стварање безбедне средине за живот и рад ученика;
- мера интервенције - у ситуацијама када се јавља насиље, злостављање и занемаривање у установама.

Превенцију насиља, злостављања и занемаривања чине мере и активности којима се у установи ствара сигурно и подстицајно окружење, негује атмосфера сарадње, уважавања и конструктивне комуникације.

Превентивним активностима се:

- подиже ниво свести и осетљивости детета и ученика, родитеља и свих запослених за препознавање насиља, злостављања и занемаривања;
- ствара и негује атмосфера сарадње, прихватања, толеранције и уважавања и конструктивне комуникације у којој се не толерише насиље, злостављање и занемаривање;

- истичу и унапређују знања, вештине и ставови потребни за конструктивно реаговање на насиље;
- дефинишу се поступци и процедуре за заштиту од насиља и реаговања у ситуацијама насиља, као и остали видови интервентних активности, дефинисаних овим Програмом;
- обезбеђује заштита детета и ученика, родитеља и свих запослених од насиља, злостављања и занемаривања;
- информишу се сви актери укључени у рад школе о процедурама и поступцима за заштиту од насиља.

Из различитих активности у области превенције посебно се издвајају: формирање Тима за заштиту од насиља, формирање вршњачког тима и одређивање наставника ментора, дефинисање правила понашања и последица кршења правила, обезбеђивање простора у коме бораве ученици, развијање вештина ефикасног реаговања у ситуацијама насиља, развијање и неговање богатства различитости и културе понашања у оквиру образовно-васпитних активности (теме у оквиру ЧОС-а, у настави Грађанског васпитања, Ученичког парламента), умрежавање свих кључних носилаца превенције насиља и др.

У превенцији насиља, злостављања и занемаривања учествују сви актери: запослени, ученици, родитељи.

Запослени својим квалитетним деловањем и применом различитих метода, облика рада и активности обезбеђују подстицајну и безбедну средину. Одељенски старешина, наставник и стручни сарадник, избором одговарајућих садржаја и начина рада, доприносе стицању квалитетних знања и вештина и формирању вредносних ставова за узајамно разумевање, уважавање различитости, конструктивно превазилажење сукоба итд. и дужни су да обезбеде заштиту детета и ученика од произвољног или незаконитог мешања у његову приватност, породицу, дом или преписку, као и заштиту од незаконитих напада на његову част и углед.

Ученици, као одговорни учесници у образовању и васпитању, ради превенције насиља, злостављања и занемаривања, обавезни су да: уважавају и поштују личност других – деце, ученика, запослених, родитеља и трећих лица; поштују правила установе и све оне акте којима се уређују њихова права, обавезе и одговорности; активно учествују у раду одељенске заједнице; као чланови ученичког парламента и школског одбора посебно доприносе и учествују у превентивним активностима; својим понашањем не изазивају, доприносе или учествују у насиљу и злостављању.

Родитељ је дужан да, у најбољем интересу детета и ученика, сарађује са установом, учествује у превентивним мерама и активностима, уважава и поштује личност свог детета, друге деце и ученика, запослених и других родитеља. Родитељ не сме својим понашањем у установи да изазове или допринесе појави насиља, злостављања и занемаривања.

Интервенцију у одговору на насиље, злостављање и занемаривање чине мере и активности којима се оно зауставља, осигурава безбедност учесника (оних који трпе, чине или сведоче), смањује ризик од понављања, ублажавају последице за све учеснике и прате ефекти предузетих мера. Школа је дужна да интервенише увек када постоји сумња или сазнање да дете и ученик трпи насиље, злостављање и занемаривање, без обзира на то где се оно догодило, где се догађа или где се припрема.

Интервентне активности подразумевају:

- спровођење поступака реаговања у ситуацијама насиља;
- предузимање неопходних мера у циљу ефикасне заштите ученика од насиља;
- стално праћење и евидентирање врсте и учесталости насиља;
- ублажавање и отклањање последица насиља;
- саветодавни рад са ученицима који трпе, врше или само посматрају насиље.

Из различитих активности у области интервенције потребно је истаћи: примену утврђених поступака и процедура у ситуацијама насиља, сарадњу са полицијом, Центром за социјални рад, здравственом службом и др.

континуирано евидентирање случајева насиља, подршку ученицима који трпе и која врше насиље, као и саветодавни рад са родитељима.

Редослед поступака у интервенцији:

1. Сазнање о насиљу – откривање;
2. Прекидање, заустављање насиља;
3. Смиривање ситуације - обезбеђивање сигурности за ученика, раздвајање, разговор са актерима;
4. Консултације се остварују непосредно по појави сумње и/или по стицању информација о насиљу. Обављају се у оквиру установе: са одељенским старешином, са Тимом за заштиту ученика од насиља и/или са психологом (педагогом), директором и лицем задуженим за обезбеђење школе. У зависности од сложености ситуације, консултације се могу обавити и са службама изван установе (полиција, Центар за социјални рад)
5. Предузимање неопходних мера на нивоу установе (информисање родитеља о насиљу или особе од поверења у случајевима сумње на насиље у породици, договор о заштитним мерама према ученицима, предузимање законских мера и организовање посебних програма оснаживања ученика за конструктивно поступање у ситуацијама насиља). По потреби, укључивање надлежних служби. Подношење пријаве надлежној служби обавеза је директора установе.
6. Праћење ефеката предузетих мера - Тим за заштиту ученика је у обавези да, у сарадњи са запосленима у установи и релевантним установама, прати ефекте предузетих заштитних мера.

Запослени у установи (одељенски старешина, стручна служба, директор) у обавези су да воде евиденцију о појавама насиља.

16. ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА

Основни циљ спортско-рекреативних активности је да се у слободном времену организује активност ученика у овој области, тако да им школа обезбеди здраву и културну забаву и разоноду, да задовољи њихове посебне жеље, да им помогне да развију позитиван однос према физичкој култури и формирају чврсте навике за редовним телесним вежбањем.

У оквиру спортско-рекреативних активности се остварују следећи конкретни задаци:

- обухват што већег броја ученика посебним програмом физичког вежбања, који, заједно са општим програмом чини јединствену целину, односно јединствен систем школског физичког васпитања;
- задовољење нових и све разноврснијих жеља и интереса школске омладине за бављењем разним гранама физичког вежбања у слободном времену;
- откривање могућности и лепоте стварања у физичкој култури, у спорту, гимнастици, игри, плесу и помагање ученицима да свестрано развију своје природне способности за овај или онај вид физичког вежбања;
- подстицање ученика да науче како да физичко вежбање интегришу у свој свакодневни живот и да активност у овој области развију као своју трајну потребу и обавезу.

Спортско-рекреативне активности подразумевају оне спортско-рекреативне активности и дисциплине које обавезна настава физичког васпитања не може да обухвати.

Садржај рада чине: спортско-рекреативне активности неформалних група у спортовима за које се група самостално определи (све спортске игре) тренинзи и такмичења у спортовима за које се ученици самостално на основу жеља и предиспозиција определе (атлетика, вежбе на справама, рукомет, фудбал, одбојка, кошарка и сл.); забавна такмичења и надметања, излети и друге активности ради забаве и разоноде; специјални курсеви за

основно упознавање неких грана физичког вежбања и спортских дисциплина, које ученици раније нису упознали или у њима желе да продубе своја знања (рвање, карате, џудо, клизање, шах, итд.).

Настава физичког васпитања у нашој школи, дакле, поред прописаних планова и програма, базира се на уврштавању што више различитих активности како би се ученици што свестраније развијали. Ученицима наше школе организујемо посете спортским манифестацијама, водимо их на клизалишта, базене и за време распуста на јахање. Наши ученици учествују у скоро свим спортским такмичењима прописани кам календаром министатства. У зависности од услова које школа може да им пружи начин припреме је различит. За одређене спортове припрема је индивидуалана у клубовима (стони тенис, пливање), а за друге спортове припрема је организована у школи у предтакмичарском периоду (одбојка, кошарка, фудбал, атлетика, гимнастика). Поред прописаних такмичења учествујемо у разним пројектима (Куп Толеранције, Трка за срећније детињство, РТС крос...). Ту су и пријатељски спортски сусрети збратимљених школа (Карцаг, Капошвар, Пецел, Србобран...).

17. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ДРУШТВЕНОМ СРЕДИНОМ (ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ)

Програм сарадње школе са друштвеном средином обухвата разноврсне активности које школа организује за ученике у сарадњи са привредним, културним и јавним установама. Сарадња се остварује са општинском библиотеком, домовима културе, спортско-рекреативним центром, галеријом, са основним школама како у нашој, тако и у околним општинама, али и у општини Ковачица, потом континуирану сарадњу са Црвеним крстом, Центром за социјални рад, МУП-ом и другим установама.

Школа прати, укључује се у дешавања у локалној самоуправи, и заједно са њеним представницима планира садржај и начин сарадње, нарочито о питањима од којих зависи развој школе и која су уско везана и за Развојни план школе. План сарадње са друштвеном средином је саставни део Годишњег плана рада.

Од активности које наша школа континуирано организује у сарадњи са многим другим институцијама, међу најзначајније спадају следеће:

Институције	Активности
Општинска библиотека	- коришћење библиотеке - учешће на конкурсима - манифестације
Дом културе	- наступи групе за фолклор - наступи позоришне групе - сајам образовања - посета позоришних представа - изложба медањака - светски дан хране
Дом здравља	- систематски прегледи - стоматолошки преглед - лекар-пратиоц на екскурзији ученика - тематска предавања-едукација ученика
Центар за социјални рад	- пружање подршке ученицима са породичним проблемима
МУП	- екскурзије, - манифестације са великим бројем учесника, - завршетак школовања матураната

	<ul style="list-style-type: none"> - школски полицајац - сарадња у вези превентиве и заштите деце од насиља, злостављања и наркотика
Црвени крст	<ul style="list-style-type: none"> - добровољно давање крви - хуманитарне акције - такмичења
Канцеларија за младе	<ul style="list-style-type: none"> - превентивне активности, - професионална оријентација и др.
Средства јавног информисања (РТВ, радио регије и друге локалне станице...)	<ul style="list-style-type: none"> - информисање о актуелностима у школи - промоција школе
Унија пољопривредника	<ul style="list-style-type: none"> -Топ-експо -предавања за пољопривреднике
Локална самоуправа	<ul style="list-style-type: none"> - Дани Бачке Тополе - Карневал меда
Основне и средње школе	<ul style="list-style-type: none"> - разна такмичења - промоција школе
КУД („Вук Караџић“ и „Кодаљ Золтан“)	<ul style="list-style-type: none"> - културно-уметничке манифестације
Предузетници и друге РО	<ul style="list-style-type: none"> - обављање практичне наставе
Бетежда	<ul style="list-style-type: none"> - Дан планете Земље
Православна и католичка црква	<ul style="list-style-type: none"> - верска настава - верски празници - посета цркве
Војска Србије	<ul style="list-style-type: none"> - Дан војске - посета касарне

Школа са локалном самоуправом сарађује развијајући партнерске односе и сарадњу. Непосредан утицај локална самоуправа, осим преко финансирања материјалних трошкова школе, остварује преко своја три представника у Школском одбору. Они учествују у дискусији и усвајању свих школских докумената и доношењу свих одлука.

Ради праћења успешности сарадње, школа унутар процеса самовредновања организује анкетање представника локалне заједнице у циљу утврђивања њиховог задовољства сарадњом и активностима школе. Анкетање се обавља анонимно како би било објективно. Мишљење, добијено као резултат анкетања, узима се у обзир у поступку самовредновања квалитета рада школе.

Користиће подршку локалне самоуправе за своје активности, школа истовремено пружа подршку развоју културе, спорта и грађанских иницијатива у својој локалној средини, доприносећи унапређењу квалитета живота за све грађане.

18. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Школа подстиче и негује партнерски однос са родитељима, односно старатељима ученика, заснован на принципима међусобног разумевања, поштовања и поверења. Носиоци активности сарадње са родитељима су сви учесници у васпитно-образовном процесу, а посебно је значајно место и улога одељењског старешине и

стручних сарадника. Садржаји сарадње проистичу из потребе школе, породице, развојних карактеристика младих у узрасту од 14-19 година, као и индивидуалних потреба појединаца.

Сарадња школе и породице заснива се на Плану сарадње са родитељима који је саставни део Годишњег плана рада школе (поглавље 5.3.6. – сарадња са родитељима). Са планом и програмом сарадње родитељи се упознају на почетку школске године, најпре у виду великог родитељског састанка за све ученике исте генерације, а потом на индивидуалним родитељским састанцима који се реализују посебно за свако одељење првог дана школе. Рад је на првом месту заснован на поштовању личности родитеља, а уз уважавање знања и искуства родитеља са њиховом децом.

Сарадња са родитељима се остварује непосредно, кроз индивидуалне и групне разговоре, родитељске састанке и посредно, кроз рад Савета родитеља. Са родитељима сарађују сви запослени који су укључени у одбављено – васпитни рад (одељенске старешине, наставници, педагошко-психолошка служба, секретар и директор). Непосредна сарадња може бити индивидуална и групна. Индивидуално сарађују са родитељима: одељенски старешина, стручни сарадници, наставници, директор школе и други учесници у васпитно-образовном процесу о питањима значајним за поједине ученике, родитеље, наставнике и одељењског старешину. Групна сарадња одвија се у оквиру: родитељских састанака, трибине за родитеље, савета родитеља, школе, састанака родитеља ученика о специфичним проблемима на нивоу саветодавног рада. Родитеља информисаће одељенски старешина. План садржаја рада на родитељским састанцима чини саставни део Годишњег плана рада. Посредна сарадња школе и родитеља одвија се преко делегата родитеља у органу управљања школе, савету родитеља, као и у оквиру свих других облика сарадње школе са средином. Савет родитеља:

- предлаже представнике родитеља ученика у Школски одбор
- предлаже свог представника у Стручни актив за развојно планирање и у друге тимове школе;
- предлаже мере за осигурање квалитета и унапређивање образовно – васпитног рада;
- учествује у самовредновању квалитета рада школе сваке године по појединим областима, а сваке четврте или пете године у целини;
- разматра предлог програма образовања и васпитања, развојног плана, годишњег плана рада, извештаје о њиховом остваривању, вредновању и самовредновању;
- учествује у поступку предлагања изборних предмета и у поступку избора уџбеника;
- разматра намену коришћења средстава остварених радом ученичке задруге, као и средстава од проширене делатности, од донација и средстава ученика;
- разматра услове за рад ученика, услове за рад школе, услове за одрастање и учење;
- учествује у поступку прописивања мера заштите и безбедности ученика за време боравка у школи и свих активности које организује школа;
- даје сагласност на програм и организовање екскурзија и других ваннаставних активности, и разматра извештај о њиховом остваривању;
- разматра и друга питања утврђена Законом и Статутом.

План рада Савета родитеља је саставни део Годишњег плана рада. Информисање чланова Савета родитеља врши се и посредно, објављивањем одговарајућих информација на огласној табли школе, на веб сајту и путем поште.

Ради праћења успешности сарадње, школа унутар процеса самовредновања организује анкетање родитеља у циљу утврђивања њиховог задовољства сарадњом и активностима школе. Анкетање се обавља анонимно, како би било објективно. Мишљење родитеља, односно старатеља, добијено као резултат анкетања, узима се у обзир у поступку самовредновања квалитета рада школе.

Програм сарадње са родитељима обухвата рад и сарадњу са родитељима у реализацији појединих активности; информисање родитеља о захтевима који се постављају ученицима; о резултатима ученика и др.; заједнички рад на подизању ефикасности ученика у учењу и раду; укључивање родитеља у остваривање образовно-васпитних послова и задатака из појединих програма и свих облика сарадње школе и друштвене средине (секције,

професионална оријентација, друштвено-користан рад, манифестације и сл.); рад на подизању нивоа педагошко-психолошког образовања родитеља.

Р. б.	Облик сарадње	Садржај	Задужени за реализацију	Време реализације активности
1.	Индивидуални разговори	Информације о понашању ученика у школи, у породици, на екскурзији, о успеху, напредовању...	Одељенски старешина, предметни наставници	Током целе године према распореду
2.	Одељенски родитељски састанци	Упознавање са реализацијом наставе, договор о начину сарадње, упоунавање са правима и обавезама ученика, правилима понашања...	Одељенски старешина	Према распореду родитељских састанака
3.	Општи родитељски састанци	Реализација тема значајних за генерацију	Директор, ПП служба	Према усвојеном плану
4.	Саветодавни рад са родитељима	Различити облици саветодавног рада у зависности од проблема	ПП служба	По договору
5.	Заједнички састанци мањих група родитеља	Информације о проблемима који повезује групу	Директор, ПП служба, наставници	По потреби
6.	Учешће родитеља у раду Савета родитеља и Школског одбора	Теме прописане законом	Представници сваког одељења Представници Савета родитеља	На састанцима Савета и на састанцима Школског одбора

19. ПРОГРАМ ИЗЛЕТА И ЕКСКУРЗИЈА

Школа планира извођење излета, екскурзија и стручних посета, на начин и под условима утврђеним Правилником о наставном плану и програму образовања и васпитања за средње стручне и уметничке школе. План излета, екскурзија и стручних посета саставни је део годишњег плана рада школе. Приликом извођења излета, екскурзија и стручних посета води се рачуна о свим видовима заштите и безбедности ученика.

Програм излета

Излети се планирају на почетку школске године, једнодневни су, реализују се у оквиру наше земље, а имају за циљ обogaћивање знања и разумевања природних и друштвених појава, уметничких дела, развијања склоности према науци, култури и уметности. Излети су усклађени са наставним планом и програмом образовања за обавезне и изборне предмете и омогућавају непосредно искуство из кога се најефикасније и најефективније учи.

Школа организује излете као што су:

- Учествовање на Фрушкогорском маратону
- Клизање у Суботици
- Сајам књига
- Посете позоришту
- Сајам образовања
- Сајам науке

План излета саставни је део Годишњег плана рада школе (поднаслов 5.3.2.)

Програм екскурзије

Екскурзија је факултативна ваннаставна активност која се остварује ван школе.

Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.

Задачи екскурзије су: проучавање објекта и феномена у природи; уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика; упознавање начина живота и рада људи појединих крајева; развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и схватање значаја здравља и здравих стилова живота; подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.

Свака екскурзија мора да има свој циљ, задатак и садржај, односно, програм путовања који је саставни део Годишњег плана рада школе. Садржаји екскурзије остварују се на основу наставног плана и програма образовно-васпитног рада и саставни су део Годишњег програма рада школе. Одељењска и стручна већа школе предлажу програм екскурзије, који достављају наставничком већу, ради разматрања и доношења. Екскурзија може да се изведе ако је Савет родитеља дао сагласност на програм и цену екскурзије и избор агенције.

Програм екскурзије садржи: образовно-васпитне циљеве и задатке; садржаје којима се постављени циљеви остварују; планирани обухват ученика; носиоце предвиђених садржаја и активности; трајање, путне правце, техничку организацију и начин финансирања. Услови за извођење екскурзије

- Екскурзија се организује и изводи, уз претходну писмену сагласност родитеља, по правилу за најмање 60% ученика истог разреда, уколико су створени услови за остваривање циљева и задатака.
- Изузетно, може да се организује ако писмену сагласност да најмање 60% родитеља ученика одељења.
- Извођење екскурзије за ученике истог разреда организује се са истим садржајем, по правилу истовремено.

Екскурзије се планирају за ученике III и IV разреда и припреме почињу у II, односно III разреду:

1. Одељењске заједнице (ученици): изјашњавају се о могућим дестинацијама за извођење екскурзије
2. Стручна и одељењска већа: утврђују предлог програма екскурзије
3. Ученички парламент: разматра предлог програма екскурзије
4. Наставничко веће: разматра и доноси програм екскурзије
5. Савет родитеља: разматра и даје сагласност на програм екскурзије
6. Састанак директора и одељењских старешина: упознавање са садржином Правилника о наставном плану и програму за средњу стручну школу који се односи на организовање екскурзија. Одређивање стручног вође путовања. Упознавање са програмом екскурзије
7. Стручни вођа: припрема и спроводи програм екскурзије, који се односи на остваривање постављених образовно-васпитних циљева и задатака и одговарајућих садржаја. Припрема предлог програма који садржи: образовно-васпитне циљеве и задатке; садржаје којима се постављени циљеви остварују; планирани обухват ученика; носиоце предвиђених садржаја и активности; трајање, путне правце, техничку организацију и начин финансирања и доставља га одељењским и стручним већима, која утврђују предлог програма
8. Родитељи (на родитељском састанку): упознају се са програмом екскурзије. Дају писмену сагласност за учешће свог детета на екскурзији (утврђује се рок за достављање писмене сагласности родитеља одељењском старешини).
9. Комисија школе (директор школе, чланови Комисије за екскурзије и стручне посете и чланови савета родитеља одељења за које се организује екскурзија): припрема оглас и упутство за сачињавање понуда. Отвара и разматра понуде. Врши избор понуђача.

10. Родитељи (ученика сваког одељења за које се организује екскурзија): предлажу висину дневница за пратиоце
11. Одељењски старешина обавештава родитеље: о програму и цени екскурзије, о избору агенције, о бруто износу дневнице за пратиоце и осталим условима путовања
12. Родитељи: дају писмену сагласност (на програм и опште услове путовања)
13. Савет родитеља: доноси одлуку о висини дневница
14. Директор: организује консултативне разговоре свих интересних група, закључује уговор са агенцијом, издаје путни налог запосленом који путује, сазива заједнички састанак свих учесника који путују њихових родитеља, коме присуствују и стручни вођа пута и одељењске старешине, обавештава орган унутрашњих послова најкасније 48 сати пре отпочињања путовања
15. Стручни вођа: сачињава план дежурства ученика и наставника
16. Родитељи: достављају одељењском старешини здравствени лист ученика
17. Стручни вођа (и представник туристичке агенције): одмах после путовања, сачињава забелешку о извођењу путовања, сачињава извештај са оценом о извођењу и квалитету пружених услуга и у року од три дана по завршетку екскурзије подноси га директору
18. Ученици: попуњавају анкетни лист о утисцима са екскурзије (интерни образац)
19. Ученички парламент: разматра извештај о екскурзији
20. Савет родитеља: разматра извештај о екскурзији
21. Наставничко веће: разматра извештај о екскурзији
22. Школски одбор: разматра и усваја извештај о екскурзији
23. Одељењски старешина: упознаје родитеље са извештајем о екскурзији

Екскурзија за ученике се организује у складу са Правилником о плану и програму образовања и васпитања за средње стручне и уметничке школе. Носиоци припреме, организације и извођења програма екскурзије су: директор школе, стручни вођа, чланови Комисије за екскурзије и стручне посете, одељењски старешина или други наставник, који је најмање једну годину изводио наставу у одређеном одељењу и кога одреди директор установе. Стручног вођу путовања одређује директор школе и бира се из реда наставника који остварују наставни план и програм. Стручни вођа путовања припрема и спроводи програм који се односи на остваривање постављених образовно-васпитних циљева и задатака и одговарајућих садржаја. Одељењски старешина координира остваривање садржаја и активности предвиђених програмом екскурзије, стара се о безбедности и понашању ученика.

Приликом уговарања путовања, директор је обавезан да уговором са агенцијом обезбеди потребне услове за удобан и безбедан превоз ученика у односу на ангажовани број аутобуса. Пре путовања директор сазива заједнички састанак свих ученика и родитеља који путују коме присуствују стручни вођа пута и одељењске старешине.

После изведеног путовања, стручни вођа путовања и представник туристичке агенције сачињавају забелешку о извођењу путовања после чега стручни вођа у року од три дана сачињава извештај који подноси директору, са оценом о извођењу и квалитету пружених услуга.

Програм стручне посете

Стручне посете се организују на почетку школске године. Трајање стручних посета је један или неколико дана у зависности од циља саме посете. Имају за циљ повезивање стручних и теоријских знања, развијање културног живота ученика и долазак до нових сазнања. Стручне посете су усклађене са наставним планом и програмом образовања за обавезне општеобразовне и стручне предмете и изборне предмете, омогућавају непосредно искуство из кога се најефикасније и најефективније учи.

У школи се организују стручне посете збртимљених школа, чиме се доприноси бољој сарадњи између школа, ширењу мултикултуралности и толеранције међу ученицима, бољем друштвеном животу ученика.

Планови стручних посета саставни су делови Годишњег плана рада школе. Организују се, планирају и припремају истом процедуром као и екскурзије. Неке од стручних посета школе:

- Дани грожђа – Институт за виноградарство у Ср. Карловцима
- Сајам пољопривредне механизације MASHEXPO у Будимпешти
- Сајам сточарства у Ходмезевашархељу
- Пољопривредни сајам у Новом Саду
- Посета музеја хлеба у Пећинцима
- FOODAPEST – сајам исхране у Будимпешти,
- Посета збртимљене школе у Капошвару – Република Мађарска (фарма јелена)
- Посета збртимљене школе у Карцагу – Република Мађарска
- Стручне посете предузећа делатности за које школа образује кадрове

20. ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Школски одбор је још на Седници одржаној дана 12.09.2008. године донео Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време остваривања образовно-васпитног рада и других активности које организује школа. Како је овај Правилник и даље актуелан, у наставку дајемо његов приказ:

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. ⇒ Правилником о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време остваривања образовно-васпитног рада и других активности које организује школа (у даљем тексту: Правилник) прописују се мере, начин и поступак заштите ученика Пољопривредне школе, у даљем тексту: Школа) и начин њиховог спровођења.

Члан 2. ⇒ Ученици имају право на заштиту и безбедност према одредбама овог Правилника:

- 1) у школској згради, школском дворишту и школској економији
- 2) на путу између куће и Школе
- 3) ван школске зграде и школског дворишта- за време остваривања образовно-васпитног рада или других активности које организује Школа.

Члан 3. ⇒ Ученици имају право на заштиту и безбедност од:

- 1) поступака других лица
- 2) болести и повреда
- 3) пожара, поплаве, елементарних непогода и других природних појава које могу угрозити безбедност.

Члан 4. ⇒ Одељењске старешине и професори који с ученицима обрађују одговарајуће програмске садржаје обавезни су да ученике упознају са опасностима с којима се могу суочити за време остваривања образовно-васпитног рада и других активности које организује Школа, као и с начином понашања којим се те опасности избегавају или отлањају.

Члан 5. ⇒ Одредбе Правилника обавезни су да поштују директор Школе, запослени у Школи, ученици, родитељи, односно старатељи ученика и трећа лица када се налазе у школској згради, школском дворишту, школској економији или на другом месту на којем се остварује образовно-васпитни рад или друга активност у организацији Школе.

Члан 6. ⇒ Запослени, родитељи и ученици обавезни су да директору, помоћнику директора, секретару, педагогу, психологу, дежурном наставнику или другом овлашћеном лицу пријаве сваку појаву за коју посумњају да би могла да угрози безбедност ученика.

Члан 7. ⇒ Посебна обавеза директора и помоћника је да повремено, а најмање једанпут месечно, проверава да ли се спроводе мере за остваривање заштите и безбедности ученика.

Провера из става 1. овог члана врши се без најаве.

Члан 8. ⇒ Ради спровођења мера утврђених Правилником, Школа сарађује са државним органима, посебно се наглашава сарадња са Полицијском станицом у Бачкој Тополи општинским органима и с другим субјектима с којима је таква сарадња потребна.

Члан 9. ⇒ На материју коју уређује овај Правилник примењују се и одредбе других општих аката Школе чија је примена важна за остваривање заштите и безбедности ученика.

II. ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ У ЗГРАДИ ШКОЛЕ, ШКОЛСКОМ ДВОРИШТУ И ШКОЛСКОЈ ЕКОНОМИЈИ

1. Заштита и безбедност од поступака других лица

Члан 10. ⇒ Заштита и безбедност ученика од поступака других лица обухвата:

- 1) заштита и безбедност живота и тела
- 2) заштиту и безбедност од сексуалног и других врста узнемиравања и злостављања
- 3) заштиту и безбедност од дискриминације
- 4) заштиту и безбедност од повређивања психичког интегритета личности (вређање, понижавање и слично).

Члан 11. ⇒ Остваривању овог вида заштите и безбедности ученика служи поштовање одредаба правила понашања у Школи.

Члан 12. ⇒ Поред поштовања одредаба Правила понашања у Школи, за остваривање заштите и безбедности ученика од поступака других лица служе и одредбе члана 13. и 14. овог Правилника.

Члан 13. ⇒ За време трајања наставе и других активности, стално су откључана главна и двоје споредних врата. За отварање и затварање врата у школи овлашћене су спремачице школе, по потреби директор, помоћник директора и домар-ложач. Пре почетка наставе спремачице откључавају школу и проверавају стање школских просторија. Ако приметите неправилности обавештавају директора, помоћника директора или секретара раду предузимања неопходних мера. На крају радног времена, након чишћења школских просторија спремачице исте и закључавају или неко друго лице по овлашћењу директора.

Члан 14. ⇒ Када се у школи не изводи настава нити друге активности, сва улазна врата на школи и закључана.

2. Заштита и безбедност од болести и повреда

Члан 15. ⇒ Ради остваривања заштите и безбедности ученика од болести и повреда Школа:

- 1) води бригу о уредности и чистоћи школских просторија и школског дворишта;
- 2) води бригу о обављању прописаних лекарских прегледа запослених и ученика
- 3) према својим могућностима обезбеђује коришћење школског намештаја, наставних и других средстава који су безбедни за употребу и одговарају психофизичким својствима ученика
- 4) према својим могућностима примењује стандарде и нормативе који се односе на школски простор, број ученика у одељењу и друге услове за обављање делатности;
- 5) обезбеђује надзор наставника или стручног сарадника за време рада на уређајима или с предметима који могу изазвати повреду, као и за време извођења активности које представљају потенцијалну опасност за настанак повреде;
- 6) преузима мере у случају промена код ученика које се односе на његово здравствено стање и о томе обавештава његовог родитеља;

7) родитеља ученика чије здравствено стање, према процени директора, помоћника директора, наставника или стручног сарадника може представљати опасност за друге ученике, обавезује да таквог ученика одведе на одговарајући преглед и забрањује му долазак на наставу и друге активности које организује Школа, док надлежни лекар не потврди да опасност не постоји.

Члан 16. ⇒ Ученика чије здравствено стање, према налазу надлежног лекара представља опасност за остале ученике, родитељи не смеју слати на наставу нити на друге активности у организацији Школе.

3. Заштита и безбедност од пожара, поплаве, електричне струје, удара грома и других активности од опасних ствари

Члан 17. ⇒ Ради остваривања заштите и безбедности ученика од пожара, Школа је обавезна да се придржава Закона о заштити од пожара, пратећих прописа и свог општег акта о тој материји.

Члан 18. ⇒ Ради остваривања заштите и безбедности од поплаве или изливања канализације, домар проверава исправност водоводних и канализационих инсталација и предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност. Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора, помоћника директора или секретара о уоченим променама на водоводним и /или канализационим, које могу угрозити безбедност.

Члан 19. ⇒ Ради остваривања заштите и безбедности од електричне струје, домар провера исправност електричних инсталација и предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност. Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора, помоћника директора или секретара о уоченим променама на електричним инсталацијама, које могу угрозити безбедност.

Члан 20. ⇒ Уређаји, други предмети и материје који се користе у наставном процесу, за одржавање хигијене или у друге сврхе морају се држати ван домаћаја неовлашћених лица, ако могу представљати опасност по живот и/или здравље ученика.

Члан 21. ⇒ Ради остваривања заштите и безбедности од удара грома. Школа редовно проверава исправност громоброних инсталација. Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора или секретара о уоченим променама на громобранским инсталацијама, које могу довести у питање њихово функционисање. Поред спровођења мера из ст. 1. и 2. овог члана, Школа је обавезна да за време грмљавине обезбеди да ученици буду у школској згради.

Члан 22. ⇒ Заштита и безбедност од других опасних ствари остварују се сходном применом чл. 18 до 22. Правилника.

III. ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ НА ПУТУ ИЗМЕЂУ КУЋЕ И ШКОЛЕ

Члан 23. ⇒ Директор и запослени прате стање саобраћајне сигнализације и прилазима Школи. Сваки запослени обавезан је да о уоченим недостацима на саобраћајној сигнализацији обавести директора, помоћника или секретара који ће ради решавања проблема ступити у контакт с надлежним органима.

Члан 24. ⇒ Школа је поред надлежним органима покреће иницијативе ради побољшања безбедности у саобраћају на прилазима Школама (постављањем " лежећих полицајаца ", семофора и других уређаја, организовање дежурства саобраћајних полицајаца и тако даље.).

Члан 25. ⇒ Поред активности усмерених на побољшање безбедности саобраћаја, у вези са заштитом и безбедношћу ученика на путу од куће до Школе и обрнуто, директор и запослени из реда наставног особља:

- 1.) опомињу ученика којег сретну на његовом путу од куће до Школе или обрнуто, ако се небезбедно понаша;
- 2.) о сваком небезбедном понашању ученика обавештавају његовог одељенског старешину, који о томе обавештава његовог родитеља предузима друге мере.

IV. ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ ВАН ЗГРАДЕ ШКОЛЕ И ШКОЛСКОГ ДВОРИШТА, ЗА ВРЕМЕ ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА И ДРУГИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ ОРГАНИЗУЈЕ ШКОЛА

Члан 26. ⇒ На остваривање заштите и безбедности ученика за време боравка на излету, екскурзији, као и за време извођења неке друге активности ван зграде Школе и школског дворишта, примењују се основне одредбе Правилника, а сходно се примењују његове одредбе о остваривању заштите и безбедности ученика у згради Школе и школском дворишту. Поред одредаба из става 1. овог члана, на остваривање заштите и безбедности ученика ван зграде Школе и школског дворишта, за време остваривања образовно-васпитног рада и других активности које организују Чкола, примењују се и одредбе чл. 28. и 29. Правилника.

1. Заштита и безбедност ученика за време извођења излета, екскурзија, наставе у природи и сличних активности

Члан 27. ⇒ Приликом избора понуђача за извођење излета, екскурзија, и сличних активности с ученицима, Школа ће посебну пажњу посветити његовој оспособљености за остваривање заштите и безбедности ученика за време активности која се организује. Оспособљеност понуђача за остваривање заштите и безбедности ученика односи се нарочито на:

- 1.) поседовање одговарајуће лиценце за рад;
- 2.) кадровску и техничку опремљеност за организовање путовања ученика;
- 3.) кадровску и техничку опремљеност за остваривање заштите и безбедности ученика у објекту у којем су смештени (физичко и техничко обезбеђење објекта, обезбеђења медицинска помоћ и тако даље);
- 4.) квалитет исхране ученика;

2. Заштита и безбедност ученика за време извођења практичне наставе и праксе

Члан 28. ⇒ Школа посебну пажњу посвећује условима за остваривање и заштиту ученика за време извођења практичне наставе и праксе, при чему се посебно мисли не:

- 1.) закључивање уговора о извођењу практичне наставе и праксе са привредним друштвом, установом или другом организацијом која за потпуности испуњава безбедносне услове;
- 2.) потпуно и презизно уговорно дефинисање обавеза и одговорности организације у којој се изводи настава у вези са остваривањем заштите и безбедности ученика;
- 3.) честе контакте директора, помоћника директора, наставника и стручних сарадника са организацијом у којој се изводи настава и обилажење ученика за време извођења наставе, без најаве, ради провере оспособљености њихове заштите и безбедности.

V. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 29. ⇒ Правилник ступа на снагу осмог дана од објављивања на огласној табли Школе.

21. ДРУГИ ПРОГРАМИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ШКОЛУ

ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ И ПРОГРАМ РАЗВИЈАЊА ЗДРАВИХ СТИЛОВА ЖИВОТА

Здравствена превенција има за циљ изграђивање телесног, психичког и социјалног здравља и зреле личности оспособљене да се брине за очување, заштиту и унапређење сопственог здравља и здравља других људи. У реализацији овог програма примењиваће се активне методе рада: разговори, групни рад,

предавања, радионице, изложбе и др. Школа ове циљеве остварује кроз активности као што су: акција добровољног давања крви (професори биологије су носиоци активности – Снежана Загорац и Хорват Жолт), лекарски преглед ученика првих и трећих разреда, стоматолошки преглед, као и предавања на тему AIDS-а, наркоманије које се најчешће реализује у школи од стране главне патронажне сестре Дома здравља у Бачкој Тополи „Др Хаџи Јанош“), организовање хуманитарних акција и друго.

Школа је превенцији физичког и менталног здравља посвећена кроз обавезну наставу, рад одељенских старешина, стручних сарадника, као и кроз факултативне ваннаставне активности.

У оквиру обавезне наставе кроз наставни програм биологије и физичког васпитања наставници редовно развијају знања, позитивне ставове и подстичу развијање здравих животних навика. У оквиру других наставних предмета такође се наглашавају ризици неадекватног понашања када се уче одговарајуће наставне јединице које су са тим темама повезане (грађанско васпитање, матерњи језик, стручни предмети у одељењима ветеринарских техниара, историја итд.).

Ваннаставне факултативне активности, кроз организовање радионица, трибина, гледање и анализу филмова, едукованих вршњачких едукатора и спољних сарадника промовишу здраву исхрану, апстиненцију од алкохола, одговорно понашање у циљу заштите репродуктивног здравља и превенцију од наркоманије.

Задаци се остварују кроз следеће активности и садржаје:

Време	Активности	Начин реализације	Носиоци реализације
Током школске године – прво полугодиште	Промовисање стила здравог живота приликом обраде појединих наставних јединица у редовној настави (наставници ће обратити пажњу на остваривање здравствено – васпитне функције свог рада. У припремама за час ће нагласити могућност реализације задатака из ове области).	Предавања, разговор, састави ученика, панои	Предметни наставници, одељенске старешине
Током школске године – друго полугодиште	Физичко васпитање - рад на превентивно – компензац. вежбању ради спречавања и отклањања телесних деформитета. Ученици се оспособљавају у самосталном неговању физичких способности, помагању раста, учвршћивању здравља.	Предавања, физичке активности	Професори физичког васпитања
Октобар, новембар, март, април	У сарадњи са Дечјим диспанзером биће организован систематски преглед ученика првог и трећег разреда (континуирано)	преглед ученика, преглед извештаја	одељенске старешине
Март, април	У сарадњи са Дечјим диспанзером биће организован стоматолошки преглед ученика првих разреда	преглед ученика, преглед извештаја	одељењске старешине
Март и у складу са оперативним плановима од старешина	На ЧОС-у ће се обрађивати и садржаји везани за превенцију болести зависности, организоваће се радионице.	Предавања, разговор, дебате, радионице	ПП служба, одељенске старешине
Током школске године	Индивидуални и саветодавни рад са ученицима и њиховим родитељима/старатељима, а по потреби и повезивање ученика са специјализованим службама.	Разговор, анализа и бележење података, контакт са специјализованим службама	ПП служба, одељенске старешине
Током школске године	Организовање предавања и трибина и хуманитарних акција у сарадњи са ученичким парламентом	Договор, предавања	Предметни наставници, парламент
Током школске године	Опремање, оплемењивање и одржавању учioniчког и школског простора. Израда паноя и едукативних постера ради промовисања стила здравог живота	Консултације, набавка материјала,	Предметни наставници, парламент,

		израда паноа	биолошка и прехранбена секције
Октобар, април – у складу са програмом Дома здравља	Организација акција добровољног давања крви	Договор са Транфузијом	професори биологије

* У одељку 5.3.5. Годишњег плана рада школе, наводе се конкретне активности и операционализује програм здравствене превенције за сваку школску годину посебно.

ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ

Програм рада одељењских старешина спада у групу васпитних програма који се у школи спроводе, а пре свега у циљу подршке развоју личности ученика и неговања сарадње са родитељима. Одељенске старешине координирају радом одељења и одељенског већа. Они свој програм реализују кроз одржавање часова одељенског старешине, одржавање родитељских састанака, сазивање и вођење одељенских већа, консултације и саветовање са ученицима, родитељима, стручним сарадницима, директором и предметним наставницима.

Рад одељењског старешине има следеће циљеве:

- У одељењу: сви фактори који доприносе групној кохезији - формирање и неговање колективног духа, развијање другарства међу ученицима, формирање односа искрености и сарадње са професорима, развијање радних навика и одговорности, формирање позитивног односа према школској имовини, развијање свестраних и разноврсних интересовања ученика, праћење њиховог здравственог стања, помоћ у професионалном усмеравању и друго.
- У одељењском већу: координација и сарадња са члановима већа ради што успешније реализације свих предвиђених планова и побољшања квалитета васпитно образовног рада, налажење и заједничко спровођење ефикаснијих мера за побољшање резултата рада, уз правовремено информисање о свим значајним чињеницама у одељењу, размена искустава путем консултација и посета часова члановима већа и слично.
- Са родитељима: упознавање родитеља са проблемима и успесима у учењу и дисциплини њихове деце, прикупљање података о социјално–економским условима и развојним проблемима ученика, остваривању сарадње у предузимању и спровођењу заједничких мера ради постизања образовно-васпитних циљева.

Планови рада одељењских старешина се налазе у оквиру Годишњег плана рада школе, у виду Прилога који подразумева глобални (годишњи) план рада сваког од одељенских старешина, а који се у договору са ученицима одељења у којима ће бити реализован касније разрађује и допуњује, у складу са потребама ученика и текућим дешавањима у школи. Међу значајније активности које спроводи одељењски старешина спадају:

- креирање програма, активности и акција одељењске заједнице;
- праћење укупног наставног процеса за одељење - реализације, постигнућа, редовност вредновања знања, стагнације у напредовању, потребе за додатном подршком;
- подучавање или информисање о техникама учења и планирању слободног времена;
- информисање родитеља на родитељским састанцима, као и у индивидуалним контактима са њима;
- прикупљање, израђивање, класификовање документације о ученицима и њиховим активностима;
- контролисање општег стања одељења, безбедности ученика и поштовања права ученика;
- спровођење појачаног васпитног рада са ученицима;
- саветовање у вези са професионалном оријентацијом;
- подстицање развијања позитивних друштвених вредности;

- пружање помоћи и подршке ученицима, родитељима, предметним наставницима и др.

ПРОГРАМ РАДА СА ДВОЈЕЗИЧНОМ ПОПУЛАЦИЈОМ

У Пољопривредној школи у Бачкој Тополи већ дуги низ година посебан акценат се ставља на рад са децом која говоре и српски и мађарски језик. Ту двојезичност поштујемо и негујемо на разне начине тако што годинама раде у ликовној секцији, осликавају школски зид и паное, одлазе заједно на доделе награда и сл. Осим ликовне, раде у драмској секцији, која у свој рад укључује дела са оба говорна подручја. Све приредбе се припремају двојезично, тако да су сва деца која говоре оба језика укључена и веома активна у раду. Осим тога, често организујемо одлазак у биоскоп и позоришта на нематерњем језику и након тога правимо анализе, разговарамо и подстичемо их да богате вокабулар, да боље разумеју културу и обичај народа са којима живе. Такође, организујемо екскурзије и стручне посете попут обилазака цркви и манастира где једни другима приближавају своју веру и своје обичаје. Припремамо књижевне вечери на којима се упознају са животом и делом људи који су оставили свој траг у култури, политици и свакодневном животу (Ј. Игњатовић, Фехер Ференц). Обележавамо значајне међународне датуме, редовно посећујемо Градску библиотеку. Све ове активности приређене су за ученике са оба говорна подручја, програм је сличан програму и плану стручних већа из српског и мађарског језика, као и плану и програму Културних активности школе јер су све активности повезане и прожимају се. Више о плану рада са двојезичном популацијом може се наћи у Годишњем плану рада наше школе, у одељку Посебних програма васпитног рада (8.1.2. – План рада за двојезичну популацију ученика).

ПРОГРАМ РАДА УЧЕНИЧКОГ ПАРЛАМЕНТА

Ученички парламент броји 60 ученика из 30 одељења наше школе. Има председника, заменика и записничара који се бирају сваке године тајним или јавним гласањем, у складу са мишљењем већине чланова Парламента (до пре пар година је гласање било тајно, али су представници Парламента сматрали да тајно гласање одузима превше времена и изгласали јавно гласање). Парламент самостално организује састанке и спроводи акције на локалном нивоу, а осим прве, конститутивне Седнице коју сазива педагошко-психолошка служба школе, све остале Седнице сазива председник парламента. Програм и план рада парламента саставни су део Годишњег плана рада школе (одељак 7.6. – ученички парламент и приказ глобалног и оперативног плана рада).

Ученички парламент је радно-техничка организација у оквиру слободних друштвених активности ученика. Она је значајан интересни колектив. У погледу организације, избора садржаја и начина рада посебно се води рачуна о следећим принципима: васпитна усмереност; добровољност; самоуправност; прилагођеност подручју рада за које школа образује; повезаност са наставом и другим облицима васпитно-образовног рада; сарадња са предузећима и установама и локалном (месном) заједницом; друштвено-корисна усмереност и економичност; научна и стручна заснованост; рационалност и продуктивност; планирање; стварање добре атмосфере, другарства, кооперативности; заједништво; зависност садржаја од облика рада; стимулативност; безбедност на раду; преношење неких искустава на породицу и др.

Записници са сваке од Седница парламента (или владе, која се сазива у ужем саставу и којој, поред председника или заменика и записничара присуствују и министри културе, финансија, спољашњих и унутрашњих послова итд.) уредно се воде у црвеном роковнику и чувају у канцеларији педагошко-психолошке службе школе.

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ МАРКЕТИНГА

У школи се уназад пар година веома активно ради на маркетингу, односно на развоју и унапређивању угледа и имиџа школе, као и њеној промоцији – и то не само у локалној заједници, већ и ширем региону. Посебна пажња се посвећује промоцији школе преко успеха и достигнућа њених главних актера, како ученика, тако и наставника (професора).

У оквиру маркетинга, у школи се спроводе активности као што су ажурирање школског сајта, штампање роковника или календара са логом школе, промоција у основним школама на територији бачкотополске, али и околних општина (постоји већ уигран тим људи који се баве промоцијом школе у овом смислу, а њиховим радом координира школски педагог), организовање „Дана отворених врата“, израда веома лепе и квалитетне брошуре о школи поводом обележавања 50 година рада школе и др.

ИНДИВИДУАЛНИ НАСТАВНИ ПЛАНОВИ УЧЕНИКА КОЈИ СЕ ОБРАЗУЈУ ПО ИНДИВИДУАЛНОМ ОБРАЗОВНОМ ПЛАНУ

У школи тренутно нема ученика који се образују по ИОП-у, а уколико их буде било, програм рада ће бити додатно анексиран овом документу. Годишњим планом рада дефинишу се (одељак 3.3.8. – План израде ИОП-а на основу анализе напредовања ученика у учењу) кораци и нивои подршке уколико дође до потребе креирања индивидуалног образовног плана за неког од наших ученика.

У Бачкој Тополи,
јуна 2014. године

Директор школе

Председник школског одбора

Тибор Тот

Атила Војтер